

ELŐFIZETÉS
 HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
 VIDEKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
 HIRDETÉSEK:
 1-hatású hirdetés soronként 30 fill.
 1-hatású hirdetés soronként 15 fill.
 Nyitási díj 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 267.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Kedd, június 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A háztartások bajai.
- Magyar beszéd.
- Az Alföldi Első Gazdasági Vasút közgyűlése.
- Kétfélmillió tőkeemelés az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál.
- Egy volt aradi pap pöre.
- Egy festő kalandja.
- Zendülés Mária-Radnán.
- A hágai békekövetek aradi borbélyja.
- Tárca: A rendőrtanácsos ur. Irta: Palatinus J.

A háztartások bajai.

Arad, június 24.

Tavaly ilyenkor ezen a helyen és a lap belsejében hetekig tartó akciót folytatott az *Aradi Közlöny*, hogy a nap-nap után növekvő piaci drágaság s az egyre jobban elmérgesedő cselédmizériák elleni teendőkre felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét. Mintegy két heti kiméletlen kampány után végre felébredt a rendőrség és büszkén mutogatta a sajtó képviselőinek, hogy az elintézendő akták között évek óta ott van a piaci szabályrendelet, amelylyel — úgy mondták — *már legközelebb* foglalkozni fog a jogügyi bizottság is. A „már legközelebb” meghatározással megjelölt időpont azonban mindmáig nem következett be. Az elővételek a piacon és a piacon kívül vigan folynak tovább, az illetékes hatóságok a fülük bojtját se mozzatják s marad minden a régiben. Elvégre mit törődik azzal Aradváros nemes tanácsa, hogy a 72 százalékos pótdadón kívül a polgárságot a megélhetésben is újabb és újabb terhek gá-

tolják. Aludni édes, aludni jó, kivált a délutáni hivatalos órák alatt. Piaci szabályrendelet pedig nincs és ha a tanácson függ, nem is lesz. Szegény kofáknak is muszáj megélniök. A cselédmizériák pedig nőnek, egyre nőnek: Aradváros tanácsának bölcs intézkedései e téren is meghozták a legszebb eredményt. Cseléd-otthon pedig mindmáig nincs, holott a pénz már régen összegyűlt erre a célra.

A toll alá gorombaságok szaladnak, mikor ezt a határtalan, végnélküli indolenciát látja az ember. Nagy önmérséklésre van szükség, hogy a polgárság pénzéből fizetett tisztviselőktől higgadtan kérhessük számon a semmittevés által okozott károkat, a helyzetnek a mai állapotig való fajulását.

Az általános drágaság, a piaci és a cselédmizériák most érdekes ötletet vetettek fel a fővárosban: a háztartásoknak közös, vállalati alapon való felépítését. Az ugyanis kétségtelen, hogy a közös háztartások életbeléptetése és meghonosítása mindaddig nem remélhető, amíg ezt a dolgot egy erre való vállalat nem veszi kezébe. Az erre való előkészületeket már meg is tette egy vállalkozó csoport, mely már annyira haladt az előmunkálatokban, hogy az első közös háztartási vállalat rövid idő múlva életbeléphet. Ezt igen hosszúságú és alapos tanulmányok előzték meg és a közös háztartási vállalat kezdeményezője mindenekelőtt több száz kérdőívet küldött szét minden rendű és rangú háziasszonyhoz. Első eredménye ennek a háziasszony-ankétnek az volt, hogy több száz

háziasszony a legnagyobb örömmel fogadta az eszmét és nagy készséggel becsátotta rendelkezésre a kívánt adatokat. Ezeknek az adatoknak a felhasználásával igen alapos és kimerítő prospektus készült, a melynek nyomán fog megindulni aláírás egy nagyobb szabású közös háztartási vállalatra részvénytársasági alapon.

A részvénytársaság alaptőkéje csak akkor lesz meghatározható, ha a vállalat kerete teljesen meg lesz állapítva. A prospektus, melyet egy nagy pénzintézetnek volt főtitkárja dolgozott ki az általa gyűjtött adatok alapján, azt kontemplálja, hogy próbára egy nagy házat bérelnek ki hosszabb időre, melyet a vállalat számára átalakítanak. Már a lakáson jelentékeny megtakarítás érhető el, minthogy konyha, cselédszoba és éléskamara az egyes lakók számára feleslegessé válnak. A lakásokat központi fűtéssel és egységes világítással látják el, úgy hogy ezzel sem lesz dolguk a lakóknak. A takarítást a mennyre csak lehet, gépekkel végeznék az egész hazban. Törölgetést és porolást a vacuum cleaner végzi, a padlókeféltést villamos gépek látják el, úgy hogy a legfinyásabb háziasszonynak sem lehet majd panasza.

Minden lakás telefonnal lesz összekötésben a közös konyhával és mindenki akkor és úgy étkezik, amint neki tetszik. Nem kell edényről, evőeszközről, asztali készletekről gondoskodni. Mindenkinek a saját lakásában akkor és úgy teritnek, a hogy azt igényei megkívánják. Ha valaki vendéget hív, csak telefonon bejelenti,

A rendőrtanácsos ur.

Irta: Palatinus József.

Tarnay rendőrtanácsos ur, a tanácsosi gárda nevezte, keleti kényelemmelült íróasztal előtt a divatos angol bőrfotelben. Ujjával valami pikáns operettáriát dobolt az asztalon, amelyen kékes és sárgás színű bűnügyi akták sorakoztak kifogástalan pedantériával egymás mellett. A tanácsos ur füttyrészelt is ehhez a mulatsághoz, zöldesszürke apró szeméinek tekintete pedig belévesztett a cigarettafüsttől kékes levegőbe. Időközönként felhagyott a füttyrészéssel és dörögött valamit a fogai között. Nem valami kellemes dolog lehetett, amin a tanácsos ur gondolata elkalandozott, mert utos-untalan a kánizsmatert, meg ehhez hasonlókat emlegetett, valami akaratos fehér cseléddel kapcsolatban, akit az anyja után valóságos Lombrosó típusnak hitt, de ebben a hitében cudarul csalódott.

— Átkozott kaland! — sziszegte kegyetlenül — kifizetett az a fruska!

Valami kacskaringós huszárkáromkodás is észébe jutott a boldogabb időkben. Hamarosan azt is utnak indította és maga is fölkel, ideges léptekkel nőve végig a szobát.

— No tanácsos ur, maga szépen megjárta! — monologizált önmagának. Ilyen csufondáros esetet még jegyzőkönyvbe se vettem, pedig már

maholnap harminc éve rovom a bünkrónikák beláthatatlan sorát. De ezt se pingálnám be a protokollumba, ha midjárt megnyílnék is alattam a föld.

Ez a csoda ugyan nem történt meg, de kinyílt az ajtó. A tanácsos ur huszárszerűen jelentette alásan, hogy egy talpig feketén befátyolozott asszonyi személy óhajtott bebocsájtást a tanácsos urhoz.

— Vigye az ördög — mormogta boszusan Tarnay.

— Igenis, jelentem alásan a nagyságos tanácsos urnak! — tisztelgett, sarkantyuját összecsapva a huszár.

Tarnay most már dühösen rivált a hajdura.

— Hallja barom, csak nem fogja azt mondani annak a hogyhivják, hogy mit kívántam!

— Igenis jelentem alás...

— Jelenti a fészkes poklot! Mondja, hogy jöjjön be.

A következő pillanatban a talpig fekete hölgy Tarnay előtt állt. Bő köpeny fedte termetét, s mozgása fiatal asszonyi teremést árult el. Tarnay fűrkésző pillantással mérte végig a vendéget, aki minden habozás nélkül, ideges gyorsasággal intézte hozzá kérdéseit, az udvariasság legelemibb szabályainak figyelmén kívül hagyásával.

— Ön Tarnay rendőrtanácsos? — kérdezte a nő.

— Igen, az vagyok — felelte meglepetve

Tarnay, aki az első pillanatban azt hitte, hogy egy exaltált nővel áll szemben. Hirtelen a villanyos csengő gombjához nyult, hogy behívja legényeit. De a fátyolos alak gyorsan odaugrott és elkapta kezét.

— Ne hívjon ide senkit! Én egyedül Tarnay rendőrtanácsossal akarok beszélni.

A rendőrtanácsos pillanatról pillanatra kényelmellenesebbül érezte magát. Valami fázós borzongás is keresztül futott a testén és szinte félve húzódott íróasztala mögé. Tekintete fűrkészve vizsgálta az asszony arcát s csak fokozta különös érzését, amint a titokzatos vendég szeméinek vadul lobogó tüzeit áthatni látta a sűrű fátyolon. Csak néhány pillanat múlva nyerte vissza önuralmát. De még akkor is valami balsejtelem rezgett a hangjában amint fölvetette a kérdést a nőnek:

— De hát kicsoda ön és mit akar tőlem? Vallató bírák ön nekem, hogy ilyen hangot merészkedik velem szemben használni?

— Ha tudni akarja igenis, megvan hozzá a jogcímem. Azután, majd ha én végeztem, tanácsos ur veheti át a szerepemet.

Tarnayt már már elhagyta a türelme és újra a csengő után nyult. Mégis meggondolta azonban a dolgot és leereszkedve székébe, hangosan rászólt a fekete alakra:

— Beszéljen hát, de szaporán! Néhány másodpercnyi szünet. A nő mintha

hogyan hány vendége lesz és mit kíván nekik tálatatni, a vállalat mindenről a legpontosabban gondoskodik. Elvégzi a mosást, ruhajavitást és cipőfoltozást is. És amint a kérdőívek alapján a prospektus készítője megállapította, a mostani költséghez képest legalább is 20% megtakarítást biztosít a vállalat, úgy hogy az óriási kényelem és nyugalom mellett még jóval olcsóbb is lesz az élet. Minden háznál kitűnő szakács lesz és míg most, ha a szakácsné elrontja az ebédet, az ember vagy éhesen marad, vagy vendéglőbe megy, a közös háztartásnál egyszerűen vissza küldi a meg nem felelő ételt és kap másikat, akár egy jobb penzióban. És mindez nem fantazmagória, nem utópia, hanem komoly férfiak nagyon komoly vállalkozása, melynek előkészületei meglehetősen előrehaladtak. Az első kísérlet attól függ, hogy kapnak-e megfelelő helyen egy elég nagy bérházat, melyben a kísérletet megtehetik. Igaz ugyan, hogy egy ily háznak a kiürítése, átalakítása és berendezése sok időt vesz igénybe, de már a jövő tavaszra megkezdheti az első családi penzióház a működését. Főleg új házások fogják bizonyára nagy örömmel felkarolni az intézményt, minthogy ezek az egész berendezkedés költségeit takarítják meg.

Erről a nagyszabású vállalkozásról az ország egyik legkomolyabb pénzügyi lapja, a *Hitel* ad hírt. A kollektív háztartások eszméje különben napról-napra hódít. Mióta Nagybecskereken megcsinálták az első ilyfajta háztartást, egyre gyakrabban vetődik fel az eszme más városokban is és nem hisszük, hogy messzi volna az idő, mikor Aradon is felszínre kerül ennek az ötletnek megvalósítása. Most a vállalkozási alapokra fektetett közös háztartással próbálkoznak, s ha ez a kísérlet sikerrel jár: a háziasszonyok előtt egészen új perspektíva nyílik meg.

Ez azonban csak a jövő zenéje. Addig pedig, amíg eljutunk ideig: ölbetett kezekkel fogjuk nézni a mizériák orvoslására hivatott hatóságok összetett kezeit. Pedig — úgy mondják — a polgárságnak súlyos keze van, ha egyszer ütni talál vele. (=)

rendezte volna gondolatait. Azután keményen szemébe nézett Tarnaynak.

— Tanácsos ur járt valahol ma délután, egy órával ezelőtt?

Tarnay idegesen ugrott föl.

— Micsoda kérdés ez? Kikérem magamnak! Ne tessék elfeledkezni, hogy hol tartózkodik most, különben kénytelen volnék...

— Csak ne heveskedjen tanácsos ur! Mindjárt végezőnk. Már nincs is több kérdésem, de rögtön átadom a szót. Mivel azonban nem akart felelni a kérdésemre, emlékeztetném idézem, hogy tanácsos ur egy órával ezelőtt a Sziv utcában járt. Gyorsan robogott fogata, a vakolatlan térapalota elé, de kifelé talán még gyorsabban vágattak a lovak. Emlékezik már tanácsos ur?

Tarnayt elhagyta hidegvére is, a jobbik esze is. Simára beretvált fakó arcába szökött minden vére, hiányos fogsora pedig összeszűrte. Apró szemei hol vadul villogtak, hol meghomályosultak. A torka egy hangot nem tudott kiadni, lábai pedig szinte gyökeret vertek a padlóba.

— Tehát még mindig nem emlékszik? — ismételte meg kérdését a fátyolos hölgy. Majd emlékeztetném idézek én mindent. Lássuk csak! Rendőrtanácsos ur bizonyára agglegény. És bár rendőrtanácsos, elsősorban donzsuan. És tanácsos urnak, a rendnek egyik legfőbb órének, bizonyára privilégiumába tartoznak a donzsuaní jogok. Ez magyarázza meg gyakori látogatását a Sziv utcában. A vakolatlan háznál, ahol az

Magyar beszéd. A képviselőház ülése.

A képviselőház ma délelőtt Návay Lajos elnöklété alatt ülést tartott, amelyen a vasutas javaslatok tárgyalása volt napirenden. A kvótabizottság tagjainak megválasztása után két horvát szónok beszélt. Majd Supilo emelkedett szóásra s a Ház engedelmével olvasva mondotta el magyar nyelvű beszédét, melynek során az elnök öt kétszer, a közbeszóló Stzerényi államtitkárt egyszer rendreutasította.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 24.

Az ülés unalmas és hosszú névszerinti szavazással kezdődött. A szavazások némelykor igen izgatóságok s zsufolt Ház jegyzi az egyes voksokat, amelyek eldöntik, hogy valamely kérdésben kinek a kívánsága teljesedik. De kit érdekelne olyan szavazás, mint a mai, mely azt intézi el, hogy a kvóta-bizottságban jelölt képviselőket törlés nélkül válaszzák-e meg, vagy valamelyik lapról hiányzik Mérey Lajos neve és valaki (ki is lehet az a valaki?) például Nagy Emilt írja rá helyette. Még az sem mulatságos, hogy a függetlenségi párt szavaz a kvótabizottság választására s a saját tagjait küldi ki abba. Ma már a publikum megszokta, a függetlenségi képviselők is megszokták, hogy ennek így kell lenni. És a Ház viharosan megéli, mikor még az öreg Szappanos István is leadja a céduláját. Mert fölemelő ez az önfeláldozó hazafiasság, amely a nemzeti követelések fejében beéri a kvótabizottsággal, ha így kívánja ezt a — közérdek?

Szóval, a szavazás unalmas volt s a Ház úgy próbálta eltölteni közben az időt, ahogy tudta. Egész csomó miniszter maradt közben az ülésteremben, hogy kedvet csináljon a többinek. Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc (ki merné kihuzni magát a szavazásból, ha Kossuth is megszavazza a kvótát) és Andrássy Gyula gróf biztatták a képviselőket:

— Csak szaporán!

Szavaztak is vigan. A jókedvű Ház megéljenezte Simkó Józsefet és lehurrogta Supiló Ferencet:

— Milyen címen szavaz? — kérdezték tőle, célzással a mandátuma körül támadt vitára.

Egyetlen ember jelentette ki, hogy nem

emeleten lakik özvegy Szénássyné. Tetszik talán ismerni? Aki, mint rendőrtanácsos ur, épenséggel nem csinál magának lelkifurdalást abból a kérdésből, egy-e vagy száz a letörött liliomok száma.

Tarnay lába alatt megindult az egész rendőrségi palota. A hivatalos szoba pedig forgott vele. Sápadt, hol meg szederjes kékség ült ki eltorzult arcára. Hebegett valamit, de nem tudta félbeszakítani a nőt.

— Emlékezhettek tanácsos ur, hogy a napokban egy sugártermetű fiatal leány érkezett Szénássynéhoz, aki sietve jelentette be tanácsos urnak a legfrissebb áldozati bárányt. Az alku szerint ma délután, egy órával, másfélórával ezelőtt kellett volna találkozniok. A randevu megtörtént. De ez a találka elütrött az eddigiektől. Rendőrtanácsos ur nem várt csalódással és még kevésbé remélt nyaklevesrel távozott a Sziv-utcai vakolatlan bérpalotából.

A fátyolos hölgy következő pillanatban ledobta fátyolát és köpenyét. Azután folytatta: — Szénássy Irén vagyok, özvegy Szénássyné Sziv-utcai lánya. Öt évig vidéken éltem rokonnaimnál. Ma jöttem haza.

Itt sirásba fult szava és zokogva mondta:

— Panaszt emelek az édes anyám és Tarnay rendőrtanácsos ellen...

Tarnay rendőrtanácsos megkövülve bámult a leányra. Azután gépies mozdulattal nyult a toll után. És írta a jegyzőkönyvet, a halálos ítéletét.

szavaz: *Sümegei Vilmos*, aki szürke magyar ruhában jelent meg s amikor felhívták, ezt mondta:

— *Közösügyre nem szavazok!*

Ezzel ki is ment a teremből.

A folyosón kevés a hír. A horvát tárgyalások egyelőre szünetelnek, megvárják a bánt, aki *Nikolics* osztályfőnökkel délután érkezik meg. Néhány küldöttség kóvályog a miniseteri szobák körül, köztük az Erzsébet népakadémia deputációja, mely eljött Wekerlének megköszönni az általi támogatást.

Részletes tudósításunk:

(A kvóta-deputáció.)

Elnök: Návay Lajos

A napirend első pontjával megválasztották a kvótadeputáció tagjait titkos szavazással: Földes Bélát, Hoitsy Pált, Mérey Lajost, Szabó Kálmánt, Ugron Gábort, Zichy Vladimir grófot (függetlenségi párt), Nagy Ferencet, Szél Kálmánt (alkotmánypárt), Rakovszky Istvánt (nép-párt) és a horvát Vrbanics Ferencet. Összesen 104 szavazatot adtak le.

(A vasutas javaslatok.)

Kraszojevics Győző (horvátul beszél): Az a nézete, hogy a nyelvkérdést csak regnikoláris bizottsággal lehet elintézni. Sajnálja, hogy a horvát konfliktus dolgában nem bírtak egyezséget kötni. De biztosítja a Házat, bármiképpen is végződik ez a küzdelem, a szerb radikális párt, melynek ő tagja, soha em fog Bécs utasításaira cselekedni s Magyarország függetlenségeért, szabadságáért mindig egy táborban lesz a többséggel.

Zagorác István hibáztatja, hogy egyáltalában felvetették ezt a kérdést. Hosszu horvát beszédében polemizált egyebek közt a Stzerényi által képviselt állásponttal. Beszédében határozati javaslatot nyújt be, amelyben ajánlja, hogy öt magyar és öt horvát képviselőből álló bizottság küldessék ki. Ez a bizottság átvizsgálná a konfliktus anyagát.

(Supilo magyarul olvas.)

Ezután Supilo Ferenc szólalt föl és kérte a Házat, engedje meg, hogy beszédét fölolvasson, mert a magyar nyelvet nem bírja eléggé.

Miután a Ház megadta az engedélyt, Supilo egy ideig magyarul olvassa a beszédét, amelyben ismerteti a konfliktus anyagát és kijelenti, hogy a horvát álláspont föltétlenül törvényen alapul, amit minden elfogulatlan szemlélőnek el kell ismernie. Horvátországban nem fog akadni becsületes ember, folytatta Supilo horvátul. — aki a kormány mostani programjával elvállalná a báni állást.

Elnök rendreutasítja a szónokot.

Vlad Aurél: Amint akadt gyászmagyar, úgy akadt gyászhorvát is.

Szterényi József: *Ez ostobá beszéd!*

Elnök rendreutasítja Szterényit.

Supilo Ferenc tovább beszél és azt mondja, hogy a magyar sajtó piszkos fegyverekkel harcol.

Elnök e kifejezésért rendreutasítja a szónokot.

Supilo Ferenc beszédének végén határozati javaslatot terjeszt elő, kérve a vasutas javaslatok visszavonását.

Kraszojevics György kéri beszédének holnapra halasztását, amit a Ház megenged, mire Elnök berekesztí az ülést.

TÁVIRATOK.

Az oroszországi események.

Moszkva, június 24. Ma nyitották meg a szemsztvo tagok kongresszusát, amely a kormány által a helyi közigazgatás reformjára vonatkozó tervezet felett tanácskozni fog. Bodfiaskót (Jekaterinoszlav), a birodalmi tanács tagját elnökké választották, mire a kongresszus táviratot intézett a cárhoz, amelyben hűségéről biztosítja és azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a szemsztvók a cárnak a béke újra-helyreállítása és az ország jóléte érdekében folytatott művében segédkezet fognak nyújtani.

Kétmilliós tőkeemelés

az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál

A pénzügyi palotát épít.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár tegnap délelőtt 11 órakor Zselénszky Róbert gróf elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az igazgatóság javaslatára a részvényesek egyhangulag elhatározták, hogy ötezer darab új részvényt bocsátanak ki. E pénzügyi transzacción révén a gazdasági takarékpénztár az ország egyik legnagyobb és legtekintélyesebb vidéki pénzügyi intézetévé lett. A közgyűlésnek volt még egy másik érdekes tárgya is. Az igazgatóság ugyanis bejelentette, hogy a pénzügyi kincstártól 150,000 koronáért megvette a József főherceg-ut 8 ik szám alatt levő házat, amelyet lebontat és helyébe az intézet új palotáját építteti. A részvényesek az igazgatóság jelentését egyhangulag tudomásul vették. A rendkívüli közgyűlésről az alábbiakat jelentjük:

Az Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár rendkívüli közgyűlését a részvényesek nagy érdeklődése mellett Zselénszky Róbert gróf elnök megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésével Földes Soma főkönyvelőt bízta meg. Felkérte aztán Heinrich Sándor vezérigazgatót, hogy az igazgatóság és választmány javaslatát felolvasa. A vezérigazgató az alábbi javaslatot olvasta fel, melyet a rendkívüli közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadott. Az elfogadott javaslat tartalma így szól:

Az Arad csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság f. évi június hó 23. napján megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta:

1. Hogy az intézet alaptőkéjét két millió koronáról (egy millió forintról) négy millió koronára (két millió forintra) felemeli és e célból 5000 (ötezer) darab, egyenkinti névértékben négyszáz koronáról (kétszáz forintról) szóló új részvényt bocsát ki

2. A részvények kibocsátási, illetve átvételi árfolyama hétszáz koronában állapítatik meg.

3. Részvényjegyzési határidő 1907. szeptember hó 30. ika.

4. Az alapszabályok 6. §-a alapján a jelenlegi részvényeseknek az új részvényekre elővételi joguk van. Ezen elővételi jog legkésőbb 1907. szeptember 30 ik napjáig bezárólag gyakorlandó. Minden régi részvény egy új részvény jegyzésére és átvételére jogosít fel. Azon részvény, mely után az elővételi jog gyakoroltatik, intézetünknel bemutatandó és „Elővételi jog gyakorolva 1907.” szavakkal lebélyegezendő. Az elővételi jog gyakorlásáról elismervény állítatik ki.

Azon régi részvényesek, kik elővételi jogukat 1907. évi szeptember 30. áig az előírt módon nem gyakorolják, igényeiket elvesztik és az ilykép szabaddá vált új részvények az igazgatóság szabad rendelkezése szerint más jelentkező részvényalírók között fognak felosztatni.

5. A jegyzett részvények egész vételára 1907. november 30. áig bezárólag intézetünknel egy összegben lefizetendő. Fizetések elővételi jog alapján f. évi június hó, más aláírók részéről f. évi október hó 1-ső napjától kezdve elfogadhatnak és ezen előbb történő fizetéseknel 5% f. év végeig előre megtérítettik. A fizetésről ideiglenes elismervény állítatik ki. Ha bármely részvényalíró fizetési kötelezettségének 1907. évi november hó 30. ig teljesen eleget nem tesz, úgy jegyzése semmisnek tekintendő és az igazgatóság jogosítva lesz ezen részvényeket más jelentkezők között, a kibocsátási árnak készpénzben való lefizetése ellenében, szabad belátása szerint szétosztani.

6. Az ujonnan kibocsátott részvények a részvénytőke felemelési művelet teljes befeje-

zése, közgyűlési jóváhagyása és s. abályszerű bejegyzése után fognak és pedig legkésőbb 1908. évi május hó 31. ig a befizetésről szóló elismervények bevonása mellett a részvényesek kezeihez kiszolgáltatatni.

7. Az új részvények, illetve ideiglenes elismervények tulajdonosai 1908. január hó 1. étől kezdődőleg az üzleteredményben és a részvények tényleges kiszolgáltatása napjától kezdve az alapszabályok szerint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

8. Jelen művelet végrehajtásával az igazgatóság bizatik meg és felhatalmaztatik, hogy minden a részvények kibocsátásával járó intézkedéseket saját hatáskörében teljesítse.

Az új részvények kibocsátásából befolyó összegek hovaforrdítása és az azzal kapcsolatos alapszabálymódosítások tárgyában a legközelebbi rendes, vagy e célra külön egybehívandó rendkívüli közgyűlés fog határozni.

Ezen közgyűlési határozat folytán az „Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság” jelenlegi részvényesei ezennel felhívattak, hogy az alapszabályok 6 ik §-a alapján őket megillető elsőbbségi jogukat f. évi szeptember hó 30. ig, igényük különben elvesztésének terhe alatt gyakorolják, egyúttal felhívattak mindazon nem részvényesek, kik részvényeket jegyezni óhajtanak, hogy ezt ugyanazon határnapig intézetünknel eszközölni sziveskedjenek.

Az új részvények kibocsátási árfolyamát hétszáz kor. ban állapították meg. Az intézet vagyona az új részvénykibocsátás folytán 7.700.000 koronára növekedik és ezzel a vagyonnal a legnagyobb tőkével rendelkező vidéki pénzügyi intézet lesz az országban. Az új kibocsátás folytán befolyt ö szegből ötszáz ezer koronát szavazott meg a rendkívüli közgyűlés az intézeti nyugdíjalapra és 700.000 koronával fogják növelni a tartalék-alapot.

Felemlítésre méltó, hogy az igazgatóság az eddigi alapszabályszerűleg biztosított 20 százalék járulékról lemondva, ezután csak 10 százalék tantiémet fogad el igazgatói működése fejében.

A közgyűlés napirendjének második tárgya volt az intézeti palota felépítése. Heinrich Sándor vezérigazgató bejelentette, hogy a József főherceg-ut 3. számú házat a pénzügyi kincstártól 150 ezer koronáért megvették. Ezt a vételt különösen szükségessé tette az intézet nagyarányu fejlődése, a tisztikar megnövekedése és az a körülmény, hogy a jelenlegi helyiség, melyben tizennyolc éve működnek, többé nem felel meg rendeltetésének és kibővíteni nem lehet. A közgyűlés tudomásul vette a házvételt és felhatalmazást adott az igazgatóságnak, hogy a palota felépítését illetőleg saját hatáskörében intézkedjék.

A közgyűlésnek több tárgya nem lévén, Zselénszky gróf megköszönte a részvényesek érdeklődését és az ülést bezárta.

A rendkívüli közgyűlésen jelen voltak Zselénszky Róbert gróf elnöklete alatt: Apor Gyula, Aszlán János, Almay Olivér, Barabás Béla dr., Breda Viktor gróf, Baross Zsigmond, Dálnoki Nagy-Lajos dr., Dániel Endre, Domonkos József, Fábian László, Földes Soma, Friebeisz Miklós, Goldschmidt Sándor, Glück József, Fábian Lajos dr., Hegedüs Sándor, Heinrich Sándor, Institoris Kálmán, Kell Lipót dr., Keresztes Gyula dr., Kövér Zsigmond, Komlóssy Sándor, Kristóry János, Marcsék Gyula, Nachtnébel Ödön, Neuman Dániel, Nikoliás Sándor, Persa Péter, Parecz Béla dr., Pchler János, Purgly János, Révész Adóif, Salacz Gyula, Szathmáry Gyula, Szathmáry Mihály, Szathmáry János, Szalay Antal, Urbán Iván, Verzár Márton, Vásárhelyi János, Vásárhelyi László, Wadowsky Gusztáv, Walder Gyula, Vertán István, Verzár István. Jegyzőkönyvvezető: Földes Soma. Jelen volt 46 részvényes 1510 drb. részvény képviselőben. Jegyzőkönyvhitelesítők: végvári Neuman Dániel és Szathmáry Gyula.

Az Alföldi Első Gazdasági Vasut közgyűlése.

Egy esztendei beszámoló.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Az alföld egyik legvirágzóbb vasuti vállalkozásának vezetősége: az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak kezelésében levő *Alföldi első gazdasági vasut* részvénytársaság számolt be tegnap megtartott közgyűlésén a részvényesek előtt az elmúlt év nagyarányu forgalmáról és az iparvasut eddigi vonalainak tervbe vett kibővítéséről. Az iparvasut az elmúlt évi forgalom mellett 25 000 korona tiszta jövedelmet hozott a vállalatnak. A tegnapi közgyűlésen, a melyen Fábry Sándor d., az Acsev. vezérigazgatója elnökölt, az igazgatóság előterjesztette a tiszta nyereség hovaforrdítására vonatkozó javaslatát. Ezenkívül az igazgatóságban megüresedett tagsági helyeket töltötték be választás útján és újra megválasztották a felügyelőbizottságot. A közgyűlés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

A közgyűlés kegyeletos aktussal kezdődött. Az elnök Fábry Sándor dr. ugyanis szép szavakkal emlékezett meg *Vásárhelyi Bélán*ak, a vasutársaság néhai elnökének érdemeiről. Indítványára a közgyűlés *Vásárhelyi Béla* emlékezetét jegyzőkönyvben örökítette meg és kimondotta, hogy az elhunyt családjához részvét-átíratot intéz

Ezután *Sármezey Endre* vezérigazgató felolvasta az igazgatóságnak évi jelentését, amely az iparvasut emelkedett forgalmát ismerteti. Az 1906-ik üzleti év eredménye a következő: vasutüzleti bevételek: 328.902 kor. 17 fillér, kiadások: 283.863 kor. 83 fillér, tőkebeszerzési kamat 19.335 kor. 49 fillér.

Az évi tiszta nyereség tehát 25.702 kor. 85 fillér. Ebből az összegből a közgyűlés határozata folytán 128 kor. 51 fillérrel az építési tartalék-alapot javadalmazták, míg a fennmaradó 25.574 kor. 34 fillért a tartalék-alap gyarapítására fordítják, minek folytán ezen alap 162.167 kor. 27 fillérre emelkedik.

A közgyűlés a nyereség hovaforrdítására vonatkozó javaslatot egyhangulag magáévá tette, továbbá tudomásul vette az igazgatóságnak a vasut továbbfejlesztéséről szóló jelentését. Az igazgatóság ugyanis tudatta a közgyűléssel, hogy a kovácsháza—aradi, valamint a tótkomlós—hódmezővásárhelyi és a gézamegálló—oroszházi vonalak kiépítésének ügye a megvalósulás stádiumába lépett. Mindhárom vonal, amely összesen 115 kilométer hosszúságu, nyomjelzési munkálatai készen vannak. Az aradi és csanádi egyesült vasutak a fentjelzett arad—kovácsháza vasut létesítését 200.000 koronával támogatja; így aztán azon reményben, hogy a kormány a kisvasutat is ugyanolyan támogatásban részesíti, mint más hasonló gazdasági vasutakat, kilátás van arra, hogy a tervezett három vonal mielőbb kiépülhet.

Majd a felügyelő-bizottság jelentését olfaste fel *Sármezey* s a közgyűlés ezt is elfogadta.

Végül a választásokra került a sor. Először a két kisorsolt igazgatósági és az üresedésbe jött három igazgatósági tagsági állást töltötték be választás útján. Az igazgatóság tagjai lettek: *Beniczey Géza*, *Keglevich György* gróf, *Meiczner Frigyes* és *Faludy Károly*. Az ötödik igazgatósági tagot *Békésvármegye* törvényhatósági bizottsága választja. A felügyelő-bizottság a régi maradt. Elnöke: *Heinrich Sándor*, tagjai pedig ifj. *Nagel Vilmos*, *Sailer Vilmos* dr., *Vásárhelyi László* és ifj. *Purgly János*.

Ezzel a közgyűlést véget ért.

Jelen voltak: *Fábry Sándor* dr. elnöklete alatt: ifj. *Nagel Vilmos*, ifj. *Nagel Vilmos*, *Purgly János*, *Purgly László*, *Urbán Péter*, *Biró Albert*, *Banner Béla*, *Ambrus Sándor*, *Sailer Vilmos* dr., *Nagel Henrik*, *Haan Béla*, *Emperl Ernő*, *Vásárhelyi László*, *Vásárhelyi János*, *Sármezey Endre*, *Nachtnébel Ödön*, *Bánfi Miklós*, *Marhás András*, *Löv Kálmán* jegyzőkönyvvezető.

Egy festő kalandja.

Hajza a Margit-hidon.

Egy válópör története.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Vasárnapról hétfőre virradóra ritka látványban volt részük a budapesti Margit-hid budai felénél járó embereknek. A Zsigmond-utcából kifordulva óriási kiáltozás közben, egy dult arcú férfi rohant a hid felé, előtte egy fiatal ember teljesen lenge öltözetben.

— Fogják meg a csirkefogót, fogják meg a gazembert, megölöm a nyomorultat! — kiáltotta kétségbeesetten az üldöző.

Közvetlenül a hid közelében a szorongatott ifju egy bérkocsiba vágta magát, amely aztán örült iramban vitte a menekülőt a hajnali ködből lassan-lassan kibontakozó Pest felé. Az üldöző ekkor belátta a hajza eredménytelen voltát, felemelt kezekkel megfenyegette a gyorsan tovatűnő bérkocsit s busan visszafordult.

A dolog előzménye igen pikáns és valóban bohózatba illő.

A Zsigmond utca 27. számú házában második emeletén lakik Kiss Lajos szobrász. A házban csak két lakó van, az egyik a fiatal művész, a másik az első emeleten egy dúsgazdag budai kereskedő. Kiss az említett éjszakán kissé boros állapotban indult hazafelé. Hangoosan dudolva ment végig az utcán, nagyon nehéz volt a feje. A lépcsőházban kétszer is megállott. A fordulónál aztán óvatosan zsebébe nyúlt, kivette a kulcsot s beillesztette a kulcslyukba.

— Mi ez? — mormogta lassan — berozsásodott este óta.

A zár végre a nagy erőfeszítésre engedett s a szobrász pár perc múlva már az előszobában dülöngőzött. Levette felsőkabátját, cipőjét s lábujhegyen indult a hálószoba felé, hogy feleségét felnekiáltse. Alig hallhatóan ment végig a szobán, aztán nesztelenül az ágyra üve, vetkőzni kezdett. Pár perc múlva már a habos párnák közt gondolt vissza a pompásan eltöltött éjszaka minden izgalmára.

— Te vagy az fián? — szólalt meg ekkor mellette egy női hang.

— Én vagyok, — felelte álmosan a szobrász.

Egy darabig csend volt, majd aztán egy finom selemes női kar puhaságát érezte feje felett a boldog ember.

— Hol voltál oly sokáig megint, Edus?

— Edus, Edus! Miért szólít engem Edusnak a feleségem? — mormogta tündöve a szobrász.

— Miért nem felelsz, mit motyogsz magadban?

A szobrász nem felelt, hanem e helyett átölelte a mellette pihenő asszony derekát.

— Igazad van, — susogta fojtott hangon — hogy szemrehányást teszel, akinek ilyen gyönyörű felesége van, mint te, annak otthon a helye s nem a zajos vendéglői kompániában.

Az asszony gyöngéden simogatta a bűnbánó férfi leomló fürtzeit, aztán lágyan szólt hozzá:

— Huzd le, édes, az ablak-redőnyöket!

Kiss felemelkedett. A künn már derengő világosság hirtelen megvilágította a szobrász arcát. Az asszony odapillantott s éles sikoltással esett vissza párnái közé.

— Szent isten, kicsoda ön, hogy kerül ide?

A megrémült ember a szeméit dörzsölgette s közben ezt hajtotta:

— Hát hol vagyok én? Hiszen maga nem a feleségem?

Ebben a pillanatban lépett a szobába a férj. Gyorsan átlátta a helyzetet.

Megdöbbenve állt meg az ajtóban.

— Hát így vagyunk, hát így vagyunk, hát így vagyunk? Te megcsalsz, nyomorult?

A férfi minden izében reszketve exkuzálni próbálta magát, azonban némileg sikertelenül, mert a feldühödött ember felemelt bottal rohant feléje. Elcsattant az első — pofon, aztán megindult az örült hajza, ágyon, széken, szekrényen keresztül. A festő nagynehezen megtalálta a kifelé vezető ajtót s úgy ahogy volt, egy ingben rohant az egy emelettel megtévedt ember a folyosó felé, a férj utána. Így szaladtak végig a Zsigmond-utcán, nem kis bámulatára a hajnali gyér publikumnak.

Az asszony hiába magyarázta a dolgot, hiába mentegetődzött másnap újolag a szobrász is, a férj bajthatatlan maradt, még aznap átköltözött Pestre, magára hagyta a kétségbeesett s ártatlan feleséget ésegyik fővárosi ügyvéd utján már meg is indította a válópert.

Egy volt aradi pap pöre.

A kiprédikált e'nöknő.

Rágalmazás és egyebek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Az utolsó egyházi kiközösítés Szegeden történt a minorita atyák felsővárosi templomban, az Urnak 1907. esztendejében, Szent György napján, s aki ezt elkövette, az egy Aradon is jól ismert minorita szerzetes, *Andrássy Rezső* volt. Zsufolásig megtelt a templom, és a nagy nép előtt szomorúan jelentette a pap, hogy „a tiszta buzából kiostálta a konkolyt”, vagyis kizárta *Bakacsi Ferenc*-t az ajtatosak Mária-társulatából.

Nagy dolog az orosz forradalom, a darabontvilág sok nagy eseménye se kútya. De kicsoda mindez ahhoz a súlyos dologhoz képest, hogy özv. *Bakacsiné* kiprédikálták a templomban. *Bakacsiné* azt beszélt egyik szomszédasszonyának, hogy azért történt rajta a szégyen, mert tilosban érte a papot. Igaz, hogy ezt később visszavonta, de az is igaz, hogy *Bakacsiné* — véletlenül — tisztesség ne essék, szólván, *leköpte a tisztelendő urat*.

A mélyen sértett özvegy, aki már a hetvenhez közeledik és évek óta egyik *elnöknője* a Rózsafüzér-egyesületnek, nem hagyta annyiban a szégyent, hanem a bíróságnál jelentette föl tisztelendő *Andrássy Rezső* minorita szerzetest nyilvános rágalmazásért és becsületsértésért s ügyvédje, *Kormányos Benő* utján szigorú megtorlást kért.

A tárgyaláson *Somlyódy István* dr. királyi járásbíró ismertette a panaszfeljelentést, mely után a vádlott, *Andrássy Rezső* 32 éves minorita szerzetes, védelmére a következőket adta elő:

— Nem érzem magamat bűnösnek. Habár nem emlékszem világosan, hogy szó szerint a felolvasott feljelentésbeli kifejezéseket használtam volna, de lehet, hogy használtam. Mert állandó gyakorlat az, hogy a Rózsafüzér egyesület igazgatója az új tagok felvételét épp úgy kihirdeti a szószékről, mint a meg nem felelő tagok kirekesztését. A főmagánvádlóról részint személyes tapasztalatból, részint más egyleti tagoktól megtudtam azt, hogy az egyesületben másokkal torzsalkodik s kifejezett tilalmam ellenére az oltár előtt beszélget. S habár az egyesületnek egyik *elnöknője* volt, a fegyelem és buzgóság tekintetében éppen nem járt elől jó

példával. Én csak igazgatói jogomat gyakoroltam, mikor őt kirekesztettem s ezt közhírré tettem. A buzáról meg a konkolyról szóló bibliai hasonlattal őt erkölcsiségében sérteni nem akartam, mert az ellen semmi kifogásom nem volt s nincsen.

A tanuvallomások során *Dékány Mihályné* *Kopasz Mária* 62 éves szegedi lakosnő kijelenti, hogy *Bakacsiné* beszélt neki, hogy egyszer pénzt akart vinni a tisztelendő urnak, de a szobáját zárva találta, s hogy egy leány volt a szobában. Később azt hallotta *Bakacsinétől*, hogy a tisztelendő ur testvére volt bent. Talán ezért a szóbeszédért haragudott meg a tisztelendő ur, mert ő *Bakacsiné* viseletében semmi kifogásolni valót nem talált.

Özv. *Korom Andrásné*, *Dósa Rozál* a következőket vallja: Én a prédikációnál nem voltam jelen. A Szent György napi összejövetelkor mondta nekem a tisztelendő ur, hogy *Bakacsiné* az egyletből kizárja, mert őt a gyónatószekekben leköpte.

Vádlott elismeri, hogy ezt mondta a tanúnak. Mert igaz az, hogy egy alkalommal őt a panaszos köpése érte, de azt inkább véletlennek tudta be. Éppen ezért ez a kizárásra ok nem volt.

Huszár János dr. védőbeszéde után a járásbíró a 236. §. 1. pontja alapján, mivel bűncselekmény fenforgását nem látta, a vádlottat felmentette.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Tisztújítás az orvosszövetségben.** Az országos orvosszövetség aradvárosi és aradmegegyi fiókja *Parecz Gyula* dr. alelnök elnöklésével ma délután öt órakor közgyűlést tartott, amelyen ujjaalakították a tisztikart. A közgyűlés elején *Singer János* dr. titkár felolvasta jelentését, amelyben a szabad orvosválasztás kivívására megindult mozgalomról számolt be. A lendületes szép jelentést a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el. A pénztári jelentés felolvasása után megalakították az ugynevezett közvetítő bizottságot, amelynek az a feladata, hogy egyes ügyekben a betegsegítő pénztárakkal tárgyaljon. A bizottság elnöke lett: *Parecz Gyula* dr., tagjai pedig: *Issekutz László* dr., *Leitner Ernő* dr., *Kiss Dávid* dr. és *Werner Miksa* dr. Ezután *Parecz Gyula* dr. bejelentette a közgyűlésnek, hogy *Vas Sándor* dr., a szövetség elnöke egészségi okok miatt lemondott állásáról és nem is hajlandó ezt tovább elvállalni. Indítványára a közgyűlés *Vas Sándor* dr. érdemeit jegyzőkönyvben megörökítette. Végül a tisztújításra került a sor. A tisztikar a következőképen alakult meg: *elnök*: *Parecz Gyula* dr., *alelnökök*: *Institoris István* dr., *Löwinger Miksa* dr., *Werner Miksa* dr., *titkár*: *Singer János* dr., *pénztáros*: *Hech Adolf* dr. és *jegyző*: *Keppich Jakab* dr. Ezenkívül még egy kilenc tagból álló választmányt választottak meg.

(*) **Állami tisztviselők közgyűlése.** Az állami tisztviselők Országos Egyesületének aradvidéki köre vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg rendezési közgyűlését a törvényszéki palota esküdtszéki termében. A közgyűlést *Kosinczky Viktor* társelnök nyitotta meg. Ezután *Schweiger Péter* titkár helyett *Barsy Aurél* olvasta fel az évi jelentést, amelyet egyhangulag tudomásul vettek. Majd *Kosinczky Viktor* ismertette *Bedő* Bendeguznak, az Arad kerületi Vasutas-szövetség egyik tagjának az állami alkalmazottak adósságainak rendezése tárgyában benyújtott emlékiratát. Erre vonatkozólag a közgyűlés úgy határozott, hogy terjesztessék fel az emlékirat tanulmányozás végett a központ-hoz. Majd *Vértes Dezső* m. kir. postatisztnak

egy önszegélyző intézet alakítása iránti indítványát ismertette az elnök. Erre nézve elfogadta a közgyűlés a választmánynak azon álláspontját, hogy egy ilyen önszegélyző intézet alakítását csak szorosan egy-egy hivatali ágazat alatt működő tisztviselőkre nézve tartja megoldhatónak. Feloivasták továbbá az Országos egyesület értesítését, melyben közli, hogy a következő tárgysorozattal folyó év szeptember 22. és 23. án Szegeden tisztviselői kongresszust fog tartani. 1. Szolgálati pragmatika. 2. Nyugdíjtörvény. 3. Status rendezés. 4. Fizetésrendezés. 5. Lakbérkérdés. 6. Kormányintézkedések kérése az ételviszükségleti cikkek mesterséges megdrágításának megakadályozására. 7. Társadalmi feladatok. 8. Az önmegadóztatás kérdése. 9. Egyéb indítványok. Az elnök felkéri az egyesület tagjait, hogy a szegedi kongresszuson minél többen vegyenek részt.

Ezután a tisztújítás következett. A tisztviselői kar a következőképpen alakult meg: *Elnök*: Kosiniczky Viktor szőlőtelep főfelügyelő. *Titkár*: Ifj. Schweigert Péter állampénztári segéd. *Pénztáros*: Miskovits István kir. sőtárnok. *Ellenőr*: Barsy Aurél sóhivatali ellenőr. *Ügyész*: Szondy György kincstári ügyész. *Számvizsgálók*: Abaffy Gyula jószágigazg. számvizsgáló, Tagányi Gusztáv pénzügyi számtanácsos és id. Rétfalvy Gyula jószágigazgatósági iroda igazgató. Végül a választmányt alakították meg.

Zendülés Máriaradnán.

A megostromolt motoros állomás.

Egy elzárt ut miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

A néhány hét előtt nagy port vert Máriaradnai zendülés, amely végül is nagyobbarányu kacsának bizonyult, ma, kissé elkéve bár, bekövetkezett. A legkomolyabban zavargás volt Radnán egy elzárt ut miatt, amelyen eddig a radnaiak és solymosiak szabadon közlekedhettek.

A nem tulságosan nagyarányu zavargás részleteiről következőket jelenti radnai tudósítónk.

Máriaradnán a motoros vasut végállomása mellett a radnai és solymosi lakosok részére egy közlekedési ut van fentartva. Ezt az utat mindeddig akadálytalanul használták, miután azonban többször panasz merült fel az említett községbeli utasok ellen, a napokban a radnai motorosvasut állomásfőnöke *elzáratta az utat*.

Az érdekelt közönség, amely az elzárás folytán nem folytathatta zavartalanul utját sem Radna, sem Solymos felé, egy ideig türelmesen várt. Miután azonban látták, hogy a motorosvasut embereinek semmi hajlandóságuk sincs a korlátot eltávolítani, ma reggel egy csapat ember felkereste a főnököt, s tisztességes hangon kérte, hogy az elzárt utat nyitassa meg. Mikor pedig látták, hogy a kérés mit sem használ, fenyegetőleg léptek fel, *sőt megtámadták a főnököt, aki erre az irodába menekült*.

A tömeg azonban ide is követte, s fenyegetések és szitkok között elkezdte döngölni az ajtót, amelyet a főnök belülről bezárt. Az ellenállás még dühösebbé tette az embereket, akik *valóságos ostrom alá vették az iroda helyiséget*. Botokkal feszegették az ajtót, s az iroda valamennyi ablakát kövekkel törték be.

Az irodába szorult állomásfőnök helyzete percről-percre veszedelmesebbé vált. A zendülésnek kiszámíthatatlan következményei lehetnek volna, ha néhány motoros vasuti alkalmazott nem rohan a radnai csendőrségre és a község házára bejelenteni azt a veszedelmet, amely

a főnököt fenyegeti. A községi bíró a kellő csendőrfedezettel még elég jókor érkezett, mert a gyöngye ajtó már alig állta a sok ütést, s a feibuzdult emberek rájöttek hogy az ablakon át is kezükbe kerithetik az állomásfőnököt. A kakastoll láttára azonban megszűnt a csetepaté s rövidesen megtisztult az épület környéke is. A tömeg azonban még mindig fenyegetőleg viselkedett, elannyira, hogy a csendőrség erőlyesen hozzá fogott a feloszlatásához.

Közben megjelent az állomáson *Kabdebo* Antal dr. tb. főszolgabíró és *Körmives* István községi jegyző is, akik azonnal tárgyalni kezdtek az állomásfőnökkel. A tárgyalás rövid ideig tartott s azzal végződött, hogy az *elzárt utat megnyitották*. Ez intézkedésre a tömeg is eloszlott. A zendülők ellen az eljárást megindították.

A hágai békekövetek aradi borbélyja.

Bányász (Gruber) Henrik a diplomaták között

Intimitások a békekongresszióról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Nagy feltűnést keltett most két esztendeje, hogy *Gruber* István aradi borbélymester fia, *Bányász* Henrik, tanári diplomát szerezvén az egyetemen, beállott atyja üzletébe s itt kitanulván a fodrászmesterséget, maga is felcappott fodrásznak. A nagyműveltségű fiatalember nemrégiben elutazott Aradról, hogy külföldön teendő tanulmányut révén tökéletesítse magát új mesterségében *Bányász* Henrik Hollandia leghíresebb fürdőhelyén, *Scheveningenben* talált állást a *Palace Hotelben* levő borbélyüzletben.

A *Scheveningentől* tíz percrenyire fekvő Hágában most nyílt meg a nemzetközi békekongresszió, amelyen valamennyi állam képviselteti magát. A diplomácia legelőkelőbb tagjai időznek mostanság Hágában, azaz inkább *Scheveningenben*, ahonnan naponta átutaznak a kongresszióra. A diplomaták legnagyobb része a *Palace Hotelben* levő borbélyműhelybe jár, ahol *Bányász* Henrik műértően manikürözi a jól ápolt diplomata kezeit, melyek már nem egy történelmi nevezetességű okmányt irtak alá.

A tanárból lett fodrász természetesen látó szemekkel nézi a körülötte folyó eseményeket s ügyes csevegésével nem egy intimitást csal ki a különben zárkózott diplomatákból. A fodrásznál ugyanis a legzordabb diplomata sem zárkózott, annál kevésbé, mert senki sem sejtetheti, hogy a fiatal fodrászsegéd, aki olyan ügyesen kezeli a borotvát és a sütővasat, voltaképpen diplomás tanár. Ez a magyarázata annak a levélnek, melyet ma kaptunk *Bányász* Henriktől. A levél így hangzik:

Scheveningue, le 21. június 1907.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Gruber István fia vagyok. A tanárból lett borbélyt önök is kiszerveztették, s így a bemutatkozás elégséges.

Írásom célja szolgálataim felajánlása becses lapjának. A „Palace” hotelben vagyok szerződésileg szeptemberig. Mint jól tudják önök is, a legtöbb küldött *Scheveningenben* tartózkodik. Érdekes intimitásokkal szolgálhatok. Nem ígérek nagy dolgokat, ámde lehet, hogy oly riporttal szolgálhatok, melynek prioritását a legnagyobb lapok is irigyelni fogják.

Jelenleg nagyban foglalkozom az előké-

szülő munkálatokkal. A békekongresszióról irt összes cikkeket elolvastam, úgy hogy céltudatos kérdéseket tehessek. A küldöttek legnagyobb része hozzánk jön borotválkozni a igen szívesen felelnek a kedélyes figaró kérdéseire, nem sejtve természetesen, hogy az ártatlan figaró veszedelmes riporter.

Igen örvendének, ha az igen tisztelt Szerkesztő ur egy-két utbaigazító felvilágosítást adna. Esetleg egy-két felteendő kérdést, vagy más tekintetben riporternek hasznos dolgot kérnék. Kérem továbbá becses lapjának küldését is, mert nem szeretnék ismétlésbe esni. Impurumot pedig elvből nem csinállok.

Szíves válaszát elvárva, maradtam tisztelője:

Bányász Henrik.

Bányász Henrik mindjárt be is számol eddigi tapasztalatairól a következőkben:

Hollandia nem alaptalanul lön a békekongresszió színhelyévé. Ha az ember Hága utcáin bolyong, jóleső érzéssel tapasztalja a békés hangulatot, melyre szinte minden hívatta van inspirálni. A szűk utcákon kocsi, automobil, járókelő a legnagyobb összevisszaságban nyugodtan közlekedik. Baleset sosem történik. A katonák nem ismerik a nálunk oly erős szubordinációt. Köszöntik ugyan egymást az utcán, ámde előlva nincs. A becézett *Vilhelmina* királynő születése napján pedig a leghetetlenebb maskarában sétálnak a katonák Hága utcáin.

A nép szépérzéke bámulatba ejti az idegent. Házigazdám példának okáért cipészmester. Lakása azonban jobb izléssel van berendezve, mint nálunk sok hivatalnoké. Munkától megvastagodott ujjai nehezen mozognak az orgona billentyűin, ámde a klasszikus zene főbb képviselői egy este sem maradnak el repertoírjáról. Este, ha fáradtan haza, jön egy-két órát mulat a klasszikusokkal. Alig van különben ház, hol az orgona hiányoznék. Az asszonyok pedig rózsafüzérrel ölkben dolgoztatnak. Az alacsony ablakok alkalmat nyújtanak, hogy a lakásokba tekinthessünk. Szép szobrok és butorok festői elhelyezésben láthatók. Valóban békés derű szállja meg az ember lelkét, ha mindent látja.

A nagy idegenforgalom szinte meg sem látszik. *Scheveningen*, Hollandia híres tengeri fürdője alig 10 percrenyire van Hágától. Este a tengerparton sétálók mozgalmass képe gyönyörködteti a szemlélőt. Szébbnél-szebb fogatok s automobilk hosszú sora zárja el az átjárást. Az elegáns toletteket pedig nem győzzük eléggé bámulni. Itt látható *Páris*, *London* legnagyobb divatja. Az egyszerű halász is itt sétál kedvesével, s oly nyugodt biztonsággal, mintha csak ő is e társasághoz tartoznék. Már hozzászórtak e képhez. A békekongresszió küldötteire is átragadt az a kedélyeskedés, mely Hollandia népét jellemzi. Igen értelmes, nagyműveltségű ur-ember mindannyi. Szíves örömet beszélgetnek, s erős meggyőződésük, hogy a második összejövetel közelebb fogja őket hozni azon ideális célhoz, melyet maguk elé tűztek.

A mi követünk, *Mérey* Kajetán azonban mégsem tudott megszabadulni a politikusokat jellemző modortól. Egy francia újságíró kérdéseire, a sógorral való viszonyunkat illetőleg olyan választ adott, melyből kiigazodni talán ő maga sem tudna. Különös gondolatok szállják meg az embert, ha távol hazulról ilyesmire gondol. Mennyi munka, energia vész kárba e meddő küzdelemben.

Bányász Henrik a szóbanforgó levélben egy eredeti okiratot is küldött be hozzánk: a Nemzetközi Békeliiga egy levelét, melyet *Martens* titkos tanácsoshoz, a cím teljhatalmu ki-

küldöttiéhez intézett a liga s amely magyar fordításban így hangzik:

A Béke és a Szabadság
Nemzetközi Ligájának
Elnöksége.

Douai, 1907. június 18.

Martens titkos tanácsos ő excellenciájának,
államtanácsos a külügyek császári miniszteriumában
a cár ő felségének teljhatalmu megbízottja a
békekonzferencián

Hága.

Excellenciás ur,

A békeliga, amelyet mi képviselünk, megbizta az irdóját, hogy figyelmébe ajánlja önnek az eszme terjesztését azon bíraskodási eljárásra nézve, amelynek főadata az államok és nemzetek közötti ellentétek elintézése.

A bíraskodás e neme akár esetlegesen, akár kötelezőleg állapítható meg.

Ezt az érdekes eszmét már az a szerződés is tartalmazza, amely I. Ferenc örök békeszerződésének elnevezése alatt ismeretes.

Fogadja Excellenciád nagyrebcsülésünk kifejezését.

L. de Montlue,
a douai-i törvényszék
tanácsosa,

a nemzetközi jog ligájának tagja.

A diplomaták aradi fodrása a levélen kívül több levelezőlapot is írt, amelyekben közli, hogy beszélt Portugália és Argentína követivel s manikürözte a brazilai konzul körmeit. Bányász kérdéseire mindenekelőtt óvatos megjegyzéseket tett Brazília nemes diplomatája, később azonban komolyabb formájú nyilatkozatokat tett. Még így is nagyon keveset mondhatott, mert amint Bányász írja, „egész beszélgetésünk eredménye néhány frázis volna, amit fölöslegesnek tartok közölni.”

Mindezek után pedig egy a bizonyos: hogy Bányász Henrik a tanári pályán aligha köthetett volna ilyen előkelő ismeretségeket.

Schönbergerné

röpiratot szerkeszt.

Az ő multja mocsoktalan.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 24.

A Rózának már a temperamentuma sem olyan, hogy néhány hétig meghuzódjék a világ valamelyik sarkában és ne beszéltesse magát. Természetesen Schönberger Róza bárónéról van szó, aki most a Bécs melletti Badenben fürdőzik és egy nagy munkának, rehabilitációjának előkészítésén dolgozik. Mocsoktalanágának bebizonyítására röpiratot írat, amelynek szerzőjéül sikerült már megnyernie egy szolgálatkész magántitkárt, valami zugsportlap sőtét munkatársát.

Hogy milyen eredménye lesz a rehabilitálásra irányuló törekvésnek, azt ma még bajos megmondani s egyelőre mi is csak az előkészületekről számolhatunk be fővárosi tudósítónk alábbi távirata nyomán:

A Bécs melletti Badennek néhány nap óta érdekes vendége van. Schönberger Róza időzik ott, hogy — amint ő mondja — pihenjen és kénes fürdőket vegyen. Megfigyelői azonban arra a tapasztalatra jutottak, hogy a Róza egyiket sem teszi, hanem sűrűn érintkezik egy Zala Ernő nevű hírlapíróval. A báróné ugyanis — és ezt megint ő mondja — rettenetesen sokat szenvedett a meghurcolástól, szívbajos lett tőle és elvesztette a haját. Megdöbbenéssel hallja, hogy Budapesten még mindig ővele foglalkoznak és hogy még nem lőtte magát agyon, annak csak az a magyarázata, hogy reméli a teljes rehabilitálását, amelynek egyik eszköze egy most készülő terjedelmes röpirat lesz.

A brossurát a „magántitkár,” Zala Ernő írja, aki a báróné neve alatt mindenkit leleplez és kimutatja, hogy milyen ártatlan a báróné. A röpiratot 40,000 példányban akarják szétosztani Budapesten, Bécsben, Párisban és Bukarestben.

A báróné egy nála járt budapesti újságírónak ismét sokat beszélt összeköttetéséről Polónyi Gézával, akiről a legnagyobb tisztelet hangján emlékezett meg. Nagyon fáj Schönbergernének, hogy Budapestről kitiltották és ezért valópöre befejezésével budapesti illetőségű emberhez fog nőül menni, hogy így joga legyen a magyar fővárosban való időzéshez.

Tegnap Budapestről Badenbe utazott Schönberger Béla báró azon a 30 koronás utiköltségen, amelyet a felesége küldött neki. A báróné bádeni tartózkodás alatt két sürgönyt és két levelet kapott Budapestről és azonkívül gyakran használja az interurbán-telefont.

A brossurát író Zala Ernőről csak annyit tudnak, hogy egy sportlapnak munkatársa, de Badenben mint Schönbergerné magántitkára szerepel.

Egy szövetkezet fiaskója.

Feloszlani!

Nem lesz olcsó fa.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

A végleges megalakulás előtt álló fa- és szénszövetkezet, amelyet keletkezése óta folyton üldözött a fátum, most már hivatalosan is megszűnt. Az elmúlt télen váratlanul fellépett fa- és szénhiány adta meg az intenciót a megalakulásához, de a legjobb akarat mellett is csak akkor tudták nyélbeütni a dolgot, mikor már a fenyegető veszedelem elmúlt. Innen van, hogy megalakulása körül hiányzott az a lelkesedés, amelyet minden keletkező vállalat megkíván s viszont ez az oka, hogy rövid szenvedés után mielőtt végleg megalakult volna, eljutott az utolsó állomáshoz: a feloszláshoz.

A jobb sorsra érdemes szövetkezet feloszlásáról a következő részleteink vannak.

A fa és szénszövetkezet körül a nehézségek már a tulajdonképeni megalakulás előtt is jelentkeztek. Tudvalevő, hogy a szükséges alapítke beszerzésére 1000 darab, egyenként 50 korona névértékű részvényt akartak kibocsátani. Az aláírási ivatek ki is bocsátották, s nagy nehezen az összes részvényeket jegyeztették, elannyira, hogy végre az alakuló közgyűlést is megtarthatták. Már ez az alakuló közgyűlés is magán hordta a tehetetlenség bélyegét, mert az egyetértő, vállvetett munka helyett a személyi kérdések toltak előtérbe, s egyik-másik igazgatósági taggal a részvényesek tekintélyes része sehogy sem volt megelégedve. Természetes, hogy ebből surlódások keletkeztek, aminek az lett a vége, hogy az alakuló közgyűlés összes határozatait megfélebbzték.

Ezt a dolgot azonban valahogy csak el lehetett volna intézni, ha nem keletkezett volna ebből egy másik nagyobb baj. A szövetkezet ellen az elégtelen részvényesek ugyanis olyan hangulatot keltettek, hogy az aláírók tartózkodni kezdtek a részvénytőke befizetésétől. E kínos dolog mellett pedig rövidesen az is kiderült, hogy az aláíróknak csaknem 50%-a olyan bizonytalan követelés, hogy azok ugyszólván semmit sem érnek és reájok számítani nem lehet.

E két ok már magában is elkedvetlenítette az igazgatóságot, amely azonban ennek dacára is megakart felelni a beéje helyezett bi-

zalomnak, s kereste az összeköttetéseket, hogy a szövetkezet számára olcsó beszerzési forrásokat szerezzen. Azonban ez a szándéka is hajóörést szenvedett, mert Aradvidéken nem tudott olyan beszerzési forrást találni, amely a szükséges famennyiséget olyan olcsón tudta volna szállítani, hogy a szövetkezet tagjai valamivel olcsóbban kapják a fát, s e mellett a kezelési költségek is megtérüljenek, sőt némi nyereség is essen a részvényesek javára.

Hosszas utánjárás után végre egy olyan fakereskedőre akadtak, aki elég kedvező ajánlatot tett, de a szállítás körül itt is bonyodalmak keletkeztek. A rendelt famennyiséget ugyanis a Maroson tutajokon szállították volna Aradra, miután azonban a szállításból esetleg származó károkért a fakereskedő cég kötelezettségét nem vállalt, s a legkisebb kár is érzékenyen sujthatta volna a kis tőkével dolgozó szövetkezetet, ezt az előnyösnek ígérkező ajánlatot sem fogadhatták el.

A végleges megalakulás előtt álló szövetkezet tehát mérlegelve azokat a szinte leküzdhetetlen nehézségeket, amelyek eléje tornyosodnak, elhatározta, hogy kimondja feloszlását, s ezt az aláírások visszaszármaztatásával a részvényjegyzőknek is tudomására hozza.

Kis Ferenc, a fa és szénszövetkezet igazgatója a feloszlást a következőkkel indokolta:

— Az alakítani szándékolt fa- és szénszövetkezetnek az lett volna a célja, hogy a részvényeseknek olcsó fa és szénbeszerzési alkalmat szolgáltatassanak. Tekintve azonban, hogy Aradvidéken az összes erdőket már kiadták haszonbérbe s így a közelből fát nem lehet szerezni, ki kellett mondani a szövetkezet feloszlását s le kellett mondani az igazgatóságnak, amely főként azért mondott le már az alakulás idejében, nehogy a későbbi lemondás már anyagilag megterhelje a részvényeseket. A megalakulás ilyen viszonyok mellett, mint a mostani, különben is semmiféle előnnyel nem járhat a részvényesekre. A szükséges famennyiséget messze vidékről kellene Aradra szállítani s a szállítás költsége ugy megdrágítaná a fa árát, hogy a szövetkezet feladatának nem tudna megfelelni.

TANÜGY.

(—) Záró-ünnepély a polgári fiúiskolában. Az aradvárosi polgári fiúiskola e hó 25-én délelőtt kilenc órakor tartja záró ünnepélyét a polgári fiúiskola tornatermében. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Megnyitó, tartja Almási Pál igazgató. 2. Himnusz. 3. A magyar nyelv. Pósa Lajos költeménye, szavalja: Práger Béla IV. b) osztályu tanuló. 4. a) Magasan repül a daru... Máday Máttyás átírata. b) Talpra magyar! Ferch Odön átírata. Éneklí az ifjusági énekkar. 5. Előre! Tóth Kálmán költeménye: szavalja: Kiss Dániel III. b) osztályu tanuló. 6. a) K. kell még a földből... Szövegét írta Endrődy Sándor, zenéjét írta Szentgály Gyula, Ferch Odön átírata. b) Eljen a magyar haza! Máday Máttyás szerzeménye. Éneklí az ifjusági énekkar. 7. Mikes. Lévai József költeménye, szavalja: Náduvay János IV. b) osztályu tanuló. 8. a) Repülj fecském ablakára... Népdal, Ferch Odön átírata. b) Hej, haj, félre te bubánat. Máday Máttyás szerzeménye. Éneklí az ifjusági énekkar. 9. Bucsubeszéd, mondja: Mosolygó József IV. b) osztályu tanuló. 10. Kossuth Lajos azt üzenté... Népdal, éneklí az ifjusági énekkar. 11. A király esküje, szavalja: Kertész Miksa III. b) oszt. tan. 12. Szózat. 13. Záróbeszéd, mondja Almási Pál igazgató.

(—) Egy pályázat eredménye. Az aradi tanítóképző intézet hitoktatója, Péter Pál József minorita szerzetes A jó nevelés hatása az egyéni jellem kialakulására címen pályátelt

lágosan látható a kard által hasított nyílás. Ez a körülmény is amellett bizonyít, hogy utasai katonák voltak.

A robbanás következtében keletkezett tűzvésznek számos sebesültje volt, akiket a hajduböszörményi kórházba szállítottak. A sebesültek közül Nagy Juliska és Bástya Mihály kocsis, aki a robbanáskor a léggömb mellett állott, ma délután meghaltak. Fekete Zsigmond délután a halállal vívódott és este behalt sérüléseibe. A sebesültek Csiba Sándor, Kis Péter, Sajtos Imre és Török Mihály; utóbbinak állapota veszélyes.

A tűz reggelig pusztított és mire elegendő segítség érkezett, nem volt már mint ol-tani.

Budapestről táviratozzák, hogy a ballon Hajmáskérről, a veszprémmegyei katonai gyakorlótérrel szabadult el és röpködött át Hajdumegyébe. A léghajót a katonai léghajós-osztályból eltávolították, kimustrálták és már csak arra használták, hogy lövőgyakorlatokon célul szolgált. Legutóbb a budapesti hadapródiskola növendékei lőttek reá éles töltényekkel. Értéke a ballonnak nem volt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: A harag, vígjáték. Frizzo átváltozó művész föllépte.
Szerda: Virágfakadás, vígjáték. Frizzo átváltozó művész föllépte.
Csütörtök: Boszorkányvár, operette.
Péntek: A vig szalmaözvegyek, bohózat. Bemutató előadás.
Szombat: Délután: A hófehérke, szimű. Este: A vig szalmaözvegyek, bohózat.

* **Frizzo vendéjátéka.** A zseniális olasz átváltozó művész, Frizzo jött el ismét Aradra, hogy boszorkányos ügyességével mulattassa a közönséget. Mesés gyorsasággal öltözik át férfiszerepből hölgszerepébe, majd mint udvarló, férj és rendőr jelenik meg a színen, énekel, táncol, egész darabokat játszik egyedül. Ez Frizzo. Nagyon tetszettek a közönségnek Frizzo bűvészmutatványai, zeneprodukciói, híres férfias kimaszkizásai és legjobban a legnagyobb hatást keltve a harminc világhírű zeneszerző mint karmester. A sokoldalú, ötletes olaszt nagyon meleg fogadtatásban részesítette a szép számú közönség.

Frizzo előadását megelőzőleg a Karácsonyi vers című vígjáték került színre az ismert jó előadásban. H. G.

* **A vig szalmaözvegyek.** Horovitz Gusztáv és Kaszab Géza énekes bohózatának, a Vig szalmaözvegyek-nek pénteki bemutató előadására lázasan folynak az előkészületek. Az egész operettszemélyzet naponta több próbát tart, hogy a darabot minél összevágóbb, jobb előadásban mutathassák be a publikumnak, amely a bohózatban annyi érdekes aradi vonatkozást fog találni, amennyit hamarjában csak össze lehet hordani. A különböző táncok: a macsics, a jeruzsálemi négyes, a toborzó, a boleró, mind ujságszamba mennek az aradi színpadon. A kuplák szintén sok eleveiséget visznek a darabba, amelynek mulattató jelenetei, furcsánál furcsább ötletei és nyári bolondságai viharos lefolyású premiért ígérnek. A darabot csütörtökön jelmezes főpróbát tartanak. A harmadik felvonásban előforduló kabaretparódiában különösen a Miss Maud Allan utánzatoktól várnak nagy sikert: Miss Maud Allant Faludy Károly és Benkő Gizike fogják kellő toalettkben utánozni. A darab főszerepeit Sz. Rontay Boriska, Benkőné, Leövey, Várnay, Horti, Kulcsár, Ujj, Zalay Margit, Szathmáry, Kun Irén és Faludy játszik. A rendezést Szathmáry végzi.

* **Frizzo vendéjátéka.** A világhírű olasz átváltozó művész holnapi második fellépte elő mai nagy sikere után még nagyobb érdeklődéssel tekint a közönség. Frizzo pompás műsora, nagyszerű attrakciói egyaránt a kalmasak arra, hogy egy egész estén keresztül szórakoztassák a publikumot, a színház igazgatósága azonban amellett még arról is gondoskodik, hogy esténként valamely egy felvonásos darab is színrekerüljön az olasz művész felléptét megelőzőleg. Holnap Dálnoki-Nagy Lajos bájos vígjátékát, A harag-ot adják elő.

* **A boszorkányvár.** A régi híres operettek közül való Milöcker Boszorkányvára. Ez a dalamos és eredeti kompozíció e héten, csütörtökön új betanulással fog színre kerülni az aradi színpadon. Az előadásban résztvesz jóformán a színház egész énekes személyzete. A szereposztás a következő: Coralie — Wlassák Vilma, Kányaváry — Leövey, Andris — Hunyady, Józsi — Faludy, Verus — Rontay Boriska, Marcsa — Kun Irén, Lamotte — Szathmáry.

* **Az aradi zenede évváró vizsgálatai.** Az aradi zenede évváró vizsgálatait e hó 25., 26., és 27-ikén tartják meg a polgári fiúiskola nagytermében. Mindhárom napon délután négy órakor kezdődnek a vizsgálatok.

Kossuth leckéztet.

Ujabb panama-ügyek.

A Vajda-ügy.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 24.

Ha egy erélyes leszólástól a horvát obstrukció végét lehetne várni, akkor Kossuth Ferenc ma a függetlenségi párt értekezletén mondott éles beszédével mindent megtett, hogy a parlament munkaképessége rövidesen helyreálljon.

A horvátok leszerelése.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a horvát kérdésben a holnapi nap fordulatot hoz. Egyik verzió szerint a horvátok önszántukból befejezik a vitát, más verzió szerint pedig, ha erre nem volnának hajlandók, a kormány csütörtökön föloszlatja a tartománygyűlést és alkalmas ellenjelöltek állításával gondoskodni fog, hogy azok a horvát képviselők, akik tagjai maradnak a magyar országgyűlésnek, kerületeikben legyenek elfoglalva. A Ház csütörtöki ülésének napirendjére már mentelmi ügyeket, vicinális javaslatokat és a Ház alkalmazottainak szolgálati pragmatikáját tűzik ki, mert remélik, hogy csütörtökre befejezik a vasutas javaslatok általános vitáját.

A kvótaküldöttség ülésese.

Ma választotta meg a Ház a kvótaküldöttséget, amelynek főadata Magyarország a közös költségekhez való hozzájárulását megállapítani. A küldöttség holnap tartja meg alakuló ülését, amelyen elnökké Széll Kálmánt, előadóvá pedig Földes Bélát fogják megválasztani. Az érdelemleges tárgyalás ideje még nincs megállapítva.

Vajda nem jön a Házba.

Ma a képviselőház folyosóján beszéltek, hogy Vajda Sándor ismét részt akar venni az országgyűlés tanácskozásain.

E hírrel szemben a nemzetiségi párt egyik vezére kijelentette, hogy az nem igaz. A nemzetiségi pártnak — mondotta — semmi kedve nincsen, hogy a hátával csináljon politikát, amikor a fejével is csinálhat. Most bevárjuk a mentelmi bi-

zottságnak és a Háznak döntését. A Ház nem mondhatja ki, hogy egy képviselőnek nincs joga az ülésen megjelenni, de nem mondhatja ki azt sem, hogy a mentelmi jog megsértett, de a sérelmet senkisémet követte el. A mentelmi bizottság döntése után Vajda Sándor megjelenik a tanácskozásokon. Amíg döntés nincsen, nem kísérli meg a bejövételt.

Vajda megsértett mentelmi joga.

A képviselőház mentelmi bizottsága ma Gál Sándor elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Vajda Sándor mentelmi jogának ismeretes sérelmét tárgyalták. A bizottság kihallgatta Justh Gyulát, Leszkay Gyula háznapot és több képviselőt, akik többnyire azt vallották, hogy a Vajda elleni inzultus nem volt szándékukban s csupán Vajda eltávolítását akarták. Csak Hentaller Lajos vallotta, hogy ő nagy fölháborodásában inzultálni akarta Vajdát. Az ülés folyamán Leszkay Gyula összeültözött Maniu Gyulával, a mentelmi sérelem bejelentőjével.

Panamák a 48-as pártban.

A függetlenségi párt körében újabb panama-pletykáról beszélnek. Ezek szerint takarékpénztárakban furcsa váltókat helyeznek el, amelyeken elfogadóként x vagy y van ugyan aláírva, de igazában ezek csak strómanok, akik mögött egy nagynevű miniszter szerepel, olyan nagynevű, hogy nevének nem szabad váltón szerepelnie. Bizonyos, hogy a miniszter nevével visszaélnék, de az is bizonyos, hogy erről a dolgról a függetlenségi pártnak igen sok tagja tud és igen sokan fölháborodtak rajta.

A zirci választás dolgában Gál András ma ismét hosszú nyilatkozatot tesz közzé, amelyben elmondja, hogy ez év január végén beszélt először a mandátum ügyéről Ivánka Imrével, aki fölkerete, hogy mutassa be Kossuth Ferencnek. Ezt ő megtette és Kossuth tudomásul vette, hogy mivel Udvardy Ferenc kénytelen lesz lemondani, ő fel fog lépni Zircen. Kossuth azonban már akkor kijelentette, hogy mellette nem foglalhat állást, mert Thaly Kálmán már előzőleg Király Ernőt ajánlotta a megüresedő mandátumra és több jelölt föllépése esetén a központnak semlegesnek kell maradnia. Gálnak arra a kérdésére, hogy mint magánember és nem mint központi kiküldött lemehet-e Zircenre korteskedni, Kossuth azt felelte, hogy igen. Ennyi Gál egész szereplése a zirci választáson. Később attól is elállott, hogy Ivánkát támogassa. Ő a választásba bele nem folyt, ellenértéket fél napi korteskedéseért nem kapott, sem pénzt, sem ellenszolgáltatást senkinek nem ígért és senkit meg nem vesztegetett. Végül kijelenti Gál, hogy amikor a napidíjak dolgát meghallotta, rögtön fölkereste Ivánkát és megtámadta érte, mire Ivánka azt felelte, hogy senkinek kortes szolgálatokért pénzt nem ajánlott.

Kossuth leckézteti a horvátokat.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt ma este Kossuth Ferenc elnöklete alatt értekezletet tartott, amelyen Kossuth Thaly Kálmán és Nagy Dezső kérdésére kijelentette, hogy az ujonnan létesült magyar-horvát barátság nem termtte meg a kívánt gyümölcsöket, de a hibát a horvátok követték el. A horvátok a magyar nyelv kizárására törekszenek, tehát nem

hirdetett. A jelíges leveleket a napokban bontották fel. Az első díjat, 20 koronát *Jurányi Gusztáv* IV ed éves növendék, a második díjat, 10 koronát *Mónus Lajos* IV ed éves növendék nyerte meg pályamunkájával. Díjat nyertek még *Vekov János* és *Kmetty István*.

Egy jegyző panamá.

Miért lett öngyilkos Rázel István?

Szézezer korona értékű váltók veszedelemben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Van Aradmegyének egy kis, elhagyott része, ahová — mert teljesen félre esik a központtól — nem járnak el a vármegye urai. A múlt esztendőben még *Károlyi Gyula* gróf főispán sem volt kíváncsi erre a vidékre, pedig sokkal rosszabb helyeken is járt a közigazgatásban gyomlálni. A főispán tudvalevőleg több jegyzőnél mutatkozott be váratlanul s ez a látogatás hol egy állásba, hol egy pár száz korona büntetésbe került az illető jegyzőnek. Azt azonban nem kívánhatja senki, hogy *Károlyi Gyula* gróf főispán minden jegyző működését ellenőrizze s éppen azért mi segítségére sietünk, konkrét adatokkal világítva meg egy jegyző öt évi működését.

Sikerés aknamunka.

1902. év tavaszán történt, hogy *Urbán Iván* főispán magához hívatta az almáskamarási jegyzőt, aki 43 évig kifogástalanul szolgálta faluját is felszólította, hogy öreg korára való tekintettel írja alá lemondását. Az öreg jegyző alá is írta, de őszig halasztást kért a távozásra, amit a főispán meg is ígért. Nyugodtan folytak a dolgok tovább, egyszer csak, vagy egy hónap múlva, minden előleges értesítés nélkül beállított a jegyzőhöz a főszolgabíró a számvevővel és *Bartos Ferenc* helyettes jegyzőnek átadta a hivatalt. Ez május elején történt. Az öreg jegyzőnek 43 évi becsületes szolgálata után úgy kitétek a szűrét, mint valami rossz cselédnek és ráültettek a község nyakára egy alig 24 éves, fiatal, tapasztalatlan embert, aki öt év alatt a községet tönkretette. Mindez azért történt, mert *Bartos Ferenc* udvarolt a megboldogult *Rázel István* uradalmi inspektor leányának, s hogy azt elvehesse, állást kellett neki adni.

Ezt meg is tette *Mladin Miklós* főszolgabíró, viszonzásképpen *Rázel István* azon szivességének, hogy főbíróvá való megválasztása mellett ő tört lándzsát annak idején, a magyarok között.

Ami természetes, a főbíró ajánlatára megválasztották *Bartos Ferencet* jegyzőnek.

Az almáskamarási gyöngyélet.

Alig foglalta el hivatalát *Bartos Ferenc*, megkezdődött az almáskamarási svábok által eddig még sohasem látott főúri élet. Mindig volt a jegyzőnél dárídó, akár jó termés volt, akár rossz, nála sohasem fogyott ki a különbnél különb ételek és italok sokasága. Elegánsabbnál elegánsabb toalettek, diszes hintó, eleinte 4 lóval, utóbb kettővel s mindenben csak a finom, csak a szép, csak az elegáns járta. *Bartos* öt cselédet tartott belső szolgálatra s még a kisbírónak, meg a rendőrnek is jutott elég dolog. Élt mint egy herceg, utazott mint egy világiáró angol s mindenütt urasan, qőven szórta a pénzt, mulatott, szórakozott,

kártyázott, vadászott. Törődött minden egyébbel, csak egygyel nem: a hivatalával.

Azt semmibe sem vette. Heteken, hónapokon keresztül alig ment be a hivatalába, de akkor sem végezte a hivatalos dolgát, hanem vagy privát levelezéseit intézte, vagy a községi tanácsot ugratta bele egy és más, a községre káros dologba. Ebből állt összes hivataloskodása öt évig. Néha aláírta az ügydarabokat is, mert különben az volt a rendszer, hogy üres papírokat írt alá s arra írta a segédjegyző az után a hivatalos jelentéseket. Honnan telik a jegyzőnek e pazar életmódra, senki sem tudta.

Miért lett öngyilkos Rázel István?

De ez is nyilvánvaló lett később. Hisz oly egyszerű és régi volt a pénzszerzés módja. Türelmes a váltó s elbir hamis aláírást is. *Bartos Ferenc* körülbelül 30.000 korona értékű váltókat hamisított apósa, a boldogult *Rázel István* nevére s ezeket a legkülönbözőbb vidéki pénzügyintézeteknél helyezte el. Mikor ezeket a váltókat nem tudta rendezni, jöttek az óvatolások, a melyekből megtudta szegény *Rázel István*, hogy vagy az öreg koráig megőrzött ritka becsüleltsége megy rá, vagy vejét juttatja börtönbe. Nem sokáig tépelődött tehát, hanem, amint ismeretes, az ősszel agyonlőtte magát. Akkor azt írták a lapok, hogy az öngyilkosság oka ismeretlen, pedig szegény *Rázel István* a veje könnyelműségének és becsstelenségének az áldozata. S aki azt hiszi, hogy *Bartos Ferenc* apósa halála felett kesergett, az ugyan téved. Ellenkezőleg, örült annak, hogy most már nincs aki a sok-sok hamis váltón az aláírást kétségbevonja. Sőt ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy különféle hazugságokkal *Wenkheim Frigyes* gróftól adósságainak rendezésére pénzt csaljon ki, ami sikerült is. Azzal indokolta adósságát, hogy apósa a leánynak még csak kelengyét sem adott s apósáért vállalt több rendbeli kezesség, betegség stb. sodorták őt adósságba.

Amilyen művészi módon szerzett öt év alatt *Bartos* 40.000 korona kölcsönpénzt, ép oly művészi módon rendezte is adósságait. Becsapta sorba a takarékokat, ahol hiteleztek neki s most mindegyik takaréknak meg kellett hogy elégedjen a tőke 30% ával, melyet *Wenkheim Frigyes* gróf fizetett ki érte. Csak egyetlen bank, a nevezetes csanádapácai népbank 5000 koronát vesztett ily módon.

Elkezelt hivatalos pénzek.

Nem volt azonban elég *Bartos Ferenc*nek, hogy saját apósát tönkretette s öngyilkosságba kergette s mintegy 40000 korona adósságot csinált, az utóbbi időben a hivatalos pénzekhez is hozzányúlt. Ez annyira köztudomású volt Almáskamaráson, hogy a községben is igen csodálkoztak, mikor most vasárnap az alispán egy névtelen feljelentés következtében kiküldte *Szánthó József* számvizsgálót a községi pénzek kezelésének megvizsgálására. Ekkor aztán kitűnt, hogy a községi pénztárban 1749 kor. 17 fillér hiány van. Ezt az összeget *Bartos Ferenc* jegyző csalta ki hazugságokkal a pénztárnoktól és elverte a fővárosi lóversenyeken. A vizsgáló számvevő a pénztár kulcsát lepecsételte és behozta *Dálnoki-Nagy Lajos* alispánnak, aki elrendelte a sikkasztó jegyző felfüggesztését.

Mladin Miklós eleki főszolgabíró meg is jelent *Fikker József* nagykamarási jegyzővel hétfőn délután az almáskamarási jegyzői irodában, a hol a sikkasztó jegyzőnek csak hült helyét találták, mert az megérezve a veszedelmet, elillant hazulról, senki sem tudja hová.

A telepések váltói.

De terheli a lelkét még más, a most kipattant bűnével kapcsolatos dolog, ami sok szegény ember teljes anyagi romlását fogja maga után vonni. Ugyanis ügynöke volt *Világossy és Társai* kerülősi földbirtokosoknak, akik a 7200 holdnyi birtokuk egy részét almáskamarási embereknek adták el. Ezek a vételár egy részének fedezetére váltókat adtak, ezeket a váltókat a jegyzőre bízták és ezekből a váltókból hétfőn a sikkasztó jegyző körülbelül 7000 korona értékűt számítottatott le és a felvett pénzből a hiányt pótolta, de gondoskodott egyúttal, hogy a legrosszabb esetben neki is maradjon.

A megye vezetőségének ezt tétlenül nézni nem lehet s azonnal intézkedni kell, hogy azoknak a szegény almáskamarási embereknek ilyen nyilvános tönkretételét meg ne engedjék, hanem azonnal indítsanak vizsgálatot, hol vannak azok a mintegy 80-100.000 kor értékű váltók, melyek még vasárnap a községi pénztárban voltak s ma már a sikkasztó jegyző kezében vannak?

MULATSÁGOK.

(=) Nyári mulatságok. A *kurticsi* tanítók az „Aradvidéki Tanítók Egyesületének” eleki fióköreinek segélyalapja javára e hó 29-ikén tréfás tombolával egybekötött zártkörű táncmulatságot rendeznek. — A *borossebesi* iparos ifjak egylete saját zászlóalapja javára e hó 29-ikén táncmulatságot rendez.

A gyilkos léghajó.

Hajmáskérről — Hajduböszörményig.

A hatóságok tévedtek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 24.

A hajduböszörményi rendőrkapitánynak, *Bizonny Istvánnak* megállapítása szerint a léggömb északi irányból, a Tatrától vagy a Tisza felől közeledhetett *Fekete Zsigmond* tanyája felé, ahol a szerencsétlenség történt. A léghajó huzamos ideig 60 méternyi magasságban lebegett és a kosár már akkor hiányzott. A gömb szemmérték szerint akkora térfogatu lehetett, mint az ismeretes *Turul* ballon. A léghajó szétroncsolt részeit beható vizsgálat tárgyává tették. Belseje teljesen össze volt nyomva és kaucsuk borította, kívülről pedig sárga-fekete selyemmel volt bevonva. A fölírásából csak ennyi olvasható:

Ballo

Adler II.

A ballon szó n betűje és az utána következő szó eltörődött, de a megmaradt fölírásból is következtethető, — amint azt már megirtuk — hogy a léghajó a bécsújhegyi katonai léghajó osztályhoz tartozik. Hogy kik voltak az utasai, azt még ma sem lehetett megállapítani.

Hajdumegye tisztí főorvosa konstataulta, hogy a léggömbben a robbanás előtt körülbelül 250-300 köbméter gáz lehetett és a kosár nem volt már a hajón. A robbanástól kettészakadt kötélrészeken jól lehetett látni, hogy megelőzőleg elvagdalták őket. Ezen a nyomon indulva, az látszik, hogy a kötelek az uton valahol megakadtak. Az utasok a rájuk váró borzasztó sors helyett azt választották, hogy inkább levágják a köteleket és léket hasítanak a gömbön. A megmaradt selyemdarabokon vi-

a saját nyelvüket védik, hanem a magyar nyelvet üldözik. Reméli, a horvát közvélemény be fogja látni, hogy Magyarországon komolyan óhajják a magyar-horvát barátságot és a horvát jogok tiszteletben tartását.

Babó Mihály kérdést intézett aziránt, hogy lesz-e visszaható ereje a vasutas javaslatoknak, mire Kossuth Ferenc azt felelte, hogy június elsejére mindenesetre lesz visszaható ereje a javaslatoknak, amelyeknek erre vonatkozó intézkedéséről a részletes tárgyalásnál határozhat a Ház.

Több lényegtelen ügy letárgyalása után az értekezlet véget ért.

HIREK.

Tisztelegj!

Arad, június 24.

Nagyváradon egy katonatiszt és civil között affér keletkezett. A civil tetteleg inzultálta a katonatisztet. Az eddigi tapasztalat és az ilyen affér természete azt hozza magával, hogy a civil fején ott maradjon a katonatiszt kardjának nyoma. Így volt ez a multban mindig, ahányszor polgár és katona között valami tetteleges ügy keletkezett. Most csodálatosképen nem folyt civilvér. A polgár nem feküdt bezuzott fejjel, vértócsában a küzdőtérén. Az affért más uton akarták elintézni: a lovagiasság szabályai szerint.

Ez volt talán az első eset, hogy katonatiszt nem használta a kardját és nem vagdalta össze az őt tetteleg inzultáló civilt. Pedig a nagyváradi tiszt az ő külön világának felfogása szerint bántatlanul vagdalthatta volna izekre a polgárt, aki, amint most kiderült, a háta mögé surrant és orvul támadott. Nem tette, mert nem akart élni a kardbojtjához fűzött jogával. Ember volt tetőtől-talpig ez a katonatiszt: Rothmann (Pál) Miklós százados, akit Nagyváradon a polgári társadalom osztatlan szimpátiája vesz körül.

Rothmann lovagias elégtételt kért támadójától: Jancsó Jenő festőművész-től. Ez azonban elveire hivatkozva megtagadta a lovagias elégtétel-adást. Hogy helyesen cselekedett-e vagy helytelenül, nem kutatjuk. Utóvégre a maga embere s azt tehet, amit akar. Nem így a humanus katonatiszt. Bejelentette az esetet felettes hatóságának: az ezredparancsnokságnak. A tiszt urak összeültek és tanakodtak. Mindenki azt várta, hogy a századost drákói szigorral fogja sujtani a katonai becsületbíró, aki magán hagyta száradni a civilkéztől eredt inzultust. Ehelyett azonban szenzációszámba menő eset történt. Az ezredparancsnokság ugyanis kimondotta, hogy Rothmann a bíróságnál keressen sérelmére orvoslást.

A katonai hatóságnak ez a határozata nemcsak érdekes, de új is. Mintha változását jelentené a merev katonai formáknak. De nem különös-e maga az egész eset is? Sok benne a rendkívüli új fejezete a jövő század regényének... Békés katonaember halad az utcán, teljes diszben, temetésre

siet s hátulról nekirent a civil és meg lökdösi. Eddig fordítva volt. A civilöködösték meg és ráadásul meg-rugdalták. A polgári társadalom ilyen kor feljajdult. Joggal. Most tapsolni illik.

— Tisztelegj!

— Uj magyar báró. Szombathely-ről jelentik: Thyssen Henrik németországi nagyiparos, a világhírű Thyssen-báz beltagja tudvalévolg megvette közel 3 millió koronáért Szájbély Gyula udvari tanácsostól a történelmi nevezetességű várkastélyt és birtokot. Thyssen Henriknek ugyanis felesége Bornemissza Gábor báró leánya, Mikor Thyssen magyar földbirtokos lett, Bornemissza báró kérvényt nyújtott be a királynak, engedtesse meg, hogy veje a Bornemissza nevet viselhesse és egyszersmind, hogy bárói rangra emeltessék. Amint értesülünk, ő felsége a kérvényt elintézte és Thyssen Henriknek a magyar bárói méltóságot adományozta.

— Különös tüzkatasztrófa. London-ból táviratozzák: A Daily Mail new-yorki jelentése szerint e hó 22-éről 23-ra virradó éjjel a New-York Central and Hudson River Railway villamos vezetékeiben a 125. ut viaduktjánál rövidzárlat történt, minek következtében a viadukt vasoszlopai megteltek villamossággal. Oriási lángok csaptak ki az olvadó vágányokból. Megolvadt vas és réz ömlött az utcákra. E mellett folytonos robbanások zaja volt hallható, ami nagy pánikot okozott. A tűzoltók nem merték a vízcsöveket alkalmazásba venni, miután attól tartottak, hogy a víz, mint jó vezető, átveszi a villamos áramot. A tűz mindaddig tartott, míg az áramot el nem zárták.

— Inzultált tanár. Hódmezővásárhelyről írják nekünk: D. Nagy Sándor főgimnáziumi tanárt öt érettségit tett diák az utcán megtámadta és inzultálta. A diákok azért inzultálták a tanárt, mert állítólag igazságtalanul bánt velük. Érdekes, hogy a diákok közül kettő az osztály legjelesebb tanulója volt, s így valószínű, hogy alapos okuk volt az inzultusra. Míg öten ütötték Nagy Sándort, egy hatodik diák néhány lépéssel távolabb állt, s azzal foglalatalkodott, hogy az épületes jelenetet egy kodakkal lefotografálta. A tanár, úgy látszik, el volt készülve a támadásra, mert az utóbbi időben állandóan vasbottal járt. Az elkeseredést különösen nagy szigorúsága okozta, s az a körülmény, hogy nem régen egy fiatal diák öngyilkosságot követett el miatta.

— Eljegyzések. Bágya Iván dr. kőbányai orvos eljegyezte Vincze Margit kisasszonyt, Vincze Miklós aradi ügyvéd bájos és nagyműveltségű leányát.

Kell Mihály, a kőbányai polgári söröződe fiúmei főtisztviselője vasárnap tartotta eljegyzését Lengyel Bernát nagyműveltségű leányával, Margittal.

— Borzalmas katasztrófa. Kassáról jelentik nekünk: Silberstein József bethlenfalvi fűrészgyárában a minap a tulajdonos Arnold nevű joghallgató fia, a körfűrész hajtósíjait a forgó kerékre akarta rátenni. Kezét rongyba csavarta, hogy a mozgásban levő síj meg ne égesse kezét. A kerék a rongyot és vele a jogász kezét, majd őt magát is elkapta. A kerék mintegy tízszer megforgatta és a falhoz meg a kövezethez csapdosta a szerencsétlent. A kerék tengely letépte ruháját, könyökig leszakította jobb kezét is, mely ruhafoszványokba csavarva a kerék tengelyen maradt. A hajtósíj elszakadása után a fiatal ember megcsönkítve a földre esett. Ruházatából csupán csak a cipő maradt a testén. Így vitték be a lakásba, ahol halálra rémült édesanyja nyújtotta neki az első segít

seget. A szerencsétlen fiatal embert édesatyja Budapestre vitte.

— A mártírok lapja. Trencsén-ből táviratozzák: A Szikcsák Ferenc orsz. képviselő kiadásában Szokolcán megjelenő Ludové Noviny tót néppárti hetilap szerkesztését, miután most már második szerkesztője is Amerikába szökött, hogy az ellenük indított tömeges sajtóperek következményeit elkerüljék, Blahó Pál dr. szokolcai orvos és tót néppárti orsz. képviselő vállalta el.

— A hírlapírás köréből. Ujvári Péter, a kiváló zsurnaliszta, aki hosszú ideig a Szeged és Vidéke felelős szerkesztői tisztét töltötte be, kivált a lap kötelékéből. A Sz. és V. felelős szerkesztője Balassa József, a lap eddigi helyettes szerkesztője lett.

— Öngyilkos író. Bécs-ből táviratozzák: Deutsch Vilmos dr. orvos és író felakasztotta magát. Tettét azért követte el, mert álmatlanságban szenvedett.

— A Tulipán sorsjáték huzása. A Tulipán sorsjáték július 7-iki sorsolására a rendező bizottság a nyereményeket a következőleg állította össze:

A főnyeremény 500 kor. értékben egy mahagoni női íróasztal Reinhardt Fülöp butorgyárából, egy vas papirkosár, az aradi áll. fa- és fémpariskola készítménye, egy nagy asztalterítő, kalotaszegi varrottas, gróf Károlyi Gyuláné ajándéka, végül egy tájkép Urhegyi Alajostól. Az első száz koronás nyeremény 1 női nyakék, erdélyi zománc utánzat valódi ékkövekkel és egy Fischhof-féle bőrtárca. A második 100 koronás nyeremény 1 napernyő nyél, ötvös munka, valódi ékkövekkel és egy kovácsolt vaskeretű tükör, az aradi áll. fa- és fémpariskola készítménye. A harmadik 100 koronás nyeremény egy tájkép Recey Győző festőművésztől. A 40 koronás nyeremények jegyzéke a következő: 1 bőr írómappa, díszmunka, 2 drb. mart vas kazetta (aradi áll. fa- és fémpariskola készítménye,) 1 égetett bársonyvánkos (Tabakovits Danioa készítménye,) egy női kalaptű, ötvös munka, 1 szobor, Nagy Sándor szobrász munkája, 1 gyoroki csángó asztalterítő gróf Károlyi Gyuláné ajándéka. A rendező bizottság felkéri mindazokat, akik sorsjegyeket kaptak, hogy a sorsjegyeket legkésőbb e hó végéig Zubor Andor aljegyzőhöz a városházára visszaküldeni sziveskedjenek, mert a be nem váltott sorsjegyek megsemmisítettnek fognak tekinteni. A nyereménytárgyakat Reinhardt Fülöp cég butor-kirakatában állítják ki.

— A kerületi betegsegélyző pénztár közgyűlése. Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg a városháza kistermében ez évi rendes közgyűlést. A közgyűlést Czukor László elnök tartalmas beszéddel nyitotta meg s méltatta a pénztár nagyarányú működését s azon tevékenységét, melyet az igazgatóság a munkásság betegsegélyezési ügyeért kifejtett. A nagy gonddal szerkesztett évi jelentést egyhangulag tudomásul vették. A betérjesztett 1906. évi zárószámadást és vagyonmérleget egyhangulag tudomásul vették s a felügyelő bizottság jelentése folytán a számadásra kötelezett egyéneknek a felmentvényt megadták. Adler Andor indítványára a közgyűlés az elnöknek működéseért köszönetet szavazott.

Jelen voltak: Czukor László elnök, Varjassy Lajos dr. a hatóság képviselőjében, Adler Andor, Nyáray Vilmos, Pohl Odön, Lengyel Tivadár, Weisz Dávid, Kerpel Izsó, Decsi Károly, Kovács István, Dimény Lajos, Müller Ferenc, Baumbach János, ifj. Stauer Károly, Ketter Béla, Fekete Károly, Fenyő László, Dauda Antal, Buchsbaum János, Sternhardt Imre, Mayerhoffer Ferenc, Szlavkovits Péter, Brandenburg Andás, Erdélyi Imre, Kalmár István, Törökfalvi Mór, Borhegyi Károly, Hencz József, Leitner Ernő dr. főorvos, Sárga Károly titkár, Knothy Géza pénztáros, Tenner László ellenőr és Rieger Gyula h. nyilvántartó.

— Bokszegei csendélet. A vasárnap délutáni mulatozás sosem szokott verekedés nélkül megcsinálni Bokszegeen. Tegnap is csata kerekedett a borozásból, a bokszegei szövetkezeti korcsmában, amelynek folyamán Rossu Juon úgy találta hasba szurni Balka Pávelt, hogy

azonnal meghalt. A gyilkost letartóztatták s ma behozták az aradi kir. ügyészség fogházába.

— Tűz Máriaradnán. Vasárnap délelőtt Mairóvitz Mór fatelepén tűz ütött ki, amely gyorsan terjedt s pusztulással fenyegette az egész telepet. A helyszínén gyorsan megjelent radnai önkéntes tűzoltóság hamarosan lokalizálta a tüzet s elejét vette minden nagyobb szerencsétlenségnek. A tüzet egy a mozdonyból kiröppenő szikra okozta, mely a száraz forgácsot lángra gyújtotta. A gyors segítségnek köszönhető, hogy a nagy fatelep a lángok martalékaul nem esett.

— Doktorrá avatás. Kádas Lajos aradi joghallgatót e hó 26-ikán avatják a kolozsvári egyetemen a jogtudományok doktorává.

— Holttest az erdőben. A sikulai erdőben ma holtan találták Kába János sikulai gazdamebert. Kába néhány nappal ezelőtt azzal a szándékkal ment ki az erdőre, hogy házi szükségleteire fát vág. Azóta haza sem került, mire hozzátartozói rosszat sejtve, keresésére indultak. Ma találták meg az erdő egyik rejtett zugában, vérbefagyva. A járási orvos véleménye szerint Kába János gyilkosság áldozata, s ezért ma megtették a jelentést az aradi kir. ügyészségnek, amely már intézkedett is a holttestnek a törvényszéki orvosok által való felboncoltatása iránt.

— Csak jó áru kapható Hegedüs Gyula kefe, pipere, ilatszert és fodráskellékek kereskedésében, Aradon, Andrassy tér 15. Nagy választék valódi angol tenniszverők, tenniszlapda, football, gummi-lapda, utazó kosarak, francia és angol illatszerekben. 1259

— Rovarpor, bolhák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb Vojtek és Weisznál. 201

IDEGENEK ARADON.

— Junius 24. —

Központi szálloda. Schlesinger Gyula dr. ügyvéd és neje Trencsén. — Csiky Mihály körjegyző Alvaca. — Braun Jenő mérnök Budapest. — Márkus Sándor kereskedő Budapest. — Stern Jakab gyáros Remscheid. — Hochholzer Károly mérnök Budapest. — Bolyos József főszolgabíró Borossebes. — Fischl Viktor kereskedő Somogyboglár. — Eicher György mérnök Tevel. — Mahler Samu kereskedő Budapest. — Benedek J. főbíró Becskerek. — Bach Jenő lakos Szeged. — Bartuska Miksa tábornok Lugos. — Lengyel Sándor dr. főszolgabíró Máriaradna. — Weiszbach Dávid kereskedő Stanislaw. — Banu Ernő kereskedő Borossebes. — Gyóry Imre magánzó Ocsot. — Abeles Imre kereskedő Budapest. — Vámbéry István kereskedő Kassa. — Krammer Ferenc őrnagy Temesvár.

Fehér Kereszt szálloda. Frizzo G. Róma. — Bülov János mérnök Páris. — Dobránszky Dezső gazdatiszt Sándorháza. — Elek Tivadar titkár Budapest. — Fejér György ügyvéd Borosjenő. — Limbay Traján dr. ügyvéd Vinga. — Salamon Bernát kereskedő és neje Riskulica. — Dobicsék Sándor igazgató Bécs. — Veminal F. hivatalnok Brád. — Ozv. Kelemenné és leányai Törökbecse. — Geicz Artur hivatalnok Miskolc. — Vécsei Tibor gazdatiszt Kiszszénás. — Bartha Sándor magánzó Jászberény. — Kühmayer György gyáros Pozsony. — Lichtenstein Vilmos kereskedő Komárom. — Sárközi Adolf vállalkozó Hódmezővásárhely. — Kádas Tivadar könyvelő Békésgyula. — Kaszás József birtokos Erdőhegy. — Türk Ferenc és neje Szabadka. — Huszár Mihály Esztergom. — Lantos Manó hivatalnok Szeged. — Kurtag Lajos utazó Budapest. — Hochberger N. utazó Budapest. — Parlagi Benjámint utazó Budapest. — Fodor Fülöp utazó Budapest. — Spitzer Dezső utazó Budapest. — Jelinek József utazó Budapest. — Szántó Rezső utazó Budapest. — Beck Samu utazó Budapest. — Lang Gyula utazó Budapest. — Dragan Kálmán utazó Budapest. — Szász István utazó Budapest. — Lövi Fülöp utazó Budapest. — Deutsch Gábor utazó Budapest. — Veisz Lajos utazó Budapest. — Volf Gyula utazó Budapest. — Falk Ferdinánd utazó Bécs. — Klein J. utazó Bécs. — Guttman Ármint utazó Bécs. — Zucker Izso utazó Bécs. — Schvarcz Mór utazó Bécs. — Blau Kálmán utazó Bécs. — Hegedüs Emil utazó Temesvár. — Friedrich Simon utazó Nagyvárád. — Hecht Manó utazó Sopron.

Vass-szálloda. Weisenstein Gusztáv utazó Bécs. — Markovits Ede utazó Bécs. — Aczél Gyula utazó Bécs. — Wenig Kain utazó Békéscsaba. — Walslavek Viktor kereskedő Bukarest. — Weil Ignác kereskedő Sopron. — Szűz Gyula kereskedő Versec. — Herman Géza kereskedő Budapest. — Hartman Ignác kereskedő Budapest. — Schön Alfréd kereskedő Budapest. — Weisz Norbert kereskedő Budapest. — Schwartz Mór kereskedő Budapest. — Schlangel Jakab kereskedő Bécs. — Herz Gusztáv kereskedő Bécs. — Fried Izidor kereskedő Bécs. — Guth Jenő kereskedő Bécs. — Walman József kereskedő Bécs.

Pannónia szálloda. Kottán Henrik gazdálkodó Borossebes. — Pfeiffer Sándor utazó Temesvár. — Alba B. tanár Brád. — Kiss János gimnáziumi tanuló Makó. — Körösy Antal magánzó Paks. — Golti Sándor géplakatos Kispeszt. — Lövi Sándor utazó Lippa. — Palotay Armánd honvédszázados Nagyvárád. — Haberfellner Béla főerdész és neje Barkóc. — Sula Döme dr. tanár Ungvár. — Novák Aurél dr. és neje Pécska. — Novák István nyugalmazott járásbíró Pécska. — Frank Vilmos dr. orvos Oulaka. — Szende Jenő utazó és neje Budapest. — Körösi Lajos utazó Kolozsvár. — Kalmár Lajos kereskedő Szeged.

Nyári színház.

Kedden, 1907. évi június hó 25-én:

FRIZZO

világhírű átváltozó művész föllépte.

EZT MEGELŐZI:

A harag.

Dramolett I felvonásban. Írta: Dálnoki-Nagy Lajos.

SZEMÉLYEK:

A gróf Keszler Ede. | Sandró Deli Lajos.
A grófné Kápolnai J. | Liza, neje Körösy Juci.

Kezdete este 8 órakor.

Steckenpferd-Bay-Rum

Bergmann és Társa Dresda és Teschen a/E., amely kitűnő szer fejkorpa ellen, valamint a haj idő előtti őszülése és hajhullás ellen. E szer elősegíti a hajnövést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 kor. üvegekben kapható a gyógytárakban, drogueriakban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1048

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 24.

Kínálat és vételkedv korlátolt, 5 fillérrel olcsóbb árak.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza októberre	10.21—10.22	10.24—10.25
Zab októberre	7.40—7.41	7.42—7.43
Rozs októberre	8.30 8.31	8.36—8.37
Tengeri júliusra	5.85 5.86	5.84—5.85

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	648.25
Magyar hitelrészvény	749.50
Rima-Murányi vasmű részvény	438.25
Osztrák-magyar államvasutó részvény	665.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Junius 24. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 136—137 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 140—141 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 141—142 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. A hízott sertésüzlet irányzata: Kissé kellemesebb.

Sertésüzlet: Junius 21. napján volt készlet 36,220 darab, június 22. napján fölhajtatott 1350 darab, június 22. napján elszállított 147 darab, június 23. napjára maradt készletben 36,428 darab.

NYILTTER.*

284

Ház eladás.

Az Illés-utca 65. s 66. számú házak

az azokhoz tartozó nagy kerttel, tehermentesen

szabad kézből eladó.

Bővebb értesítés:

Dr. Vajda István

ügyvédi irodájában, 1564

Szabadság-tér 18.

A legszebb fényes fehérneműt

a Klaksbrun-féle 1632

Albanin-por

(csomagja 40 fillér) és

Heloisin-crém

(egy doboz 50 fillér)

segítségével nyerünk. Ezeknek alkalmazásánál bármely közönséges vasaló alkalmas. Hatása biztosítva. Kapható Aradon:

Lázár Gyula és Rothstein Mórál.

Hajdu tea
 meH. és tüdőbetegeknek számtalan esetben kipróbált szer.
 Legjobb sikerrel használható köhögés, hurut, rekedtség, számburjut, elnyájkasodás, minden mellbaj, a légső, a tüdő, a gége hurutos megbetegedései, légzési nehézségek, szik-mellúság, asthma stb. ellen.
 Ár 50 fillér.
 Kapható Aradon,
Földes Kelemen
 gyógyszerésznél. 288

Saját
 érdekében kísérelje meg mindenki 822
nap- és esőernyőket
 első kézből
Nassan R.
 nap és esőernyő készítőnél beszerezni.
 Ugyanott áthuzások és javítások két óra alatt készülnek.

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.
 Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta álló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő
Bettelheim-féle mosóintézetet
 Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást házilag kezeli, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimunkával, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelőtti romlásnak.
 Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munkaszállítással ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.
 Kiváló tisztelettel
FISCHER LIPÓTNÉ,
 a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám

Legolcsóbb üzemelő malmok, mezőgazdasági gépek, stb. részére.
 Kiszolgálás és javítás ki van zárva.
HOPP KAROLY ARAD SZÉLMOTOROK.
 Költségnélküli vizellátása községek, gyártelepek, gazdaságok, mezei lakások, villák, vasúti állomásoknak, stb.
 Megöntözése kertek- és parkoknak.
 Lecsapolása tavak- és léglagyaraknak, stb.
 Tervek és költségvetések minden alkalmazási módra.
 Tervezetek kívánatra a helyszínen felvétnél.
HOPP KÁROLY
 műszaki-irodája, ARAD, Széchenyi-utca 5.
 Önműködő szabályozás szélirány és szélerősség szerint. Legolcsóbb munkaképe legmagasabb munkaképe

Városi s megyei telefon 509.
PÉNZ
 a legolcsóbban és leggyorsabban földekre és városi házakra **amortisatióra** (tőketörlesztéssel)
 Aradon a legerősebb és legismertebb közvetítő iroda
Szücs F. Vilmos
 a nayszebeni földhitelintézet kölcsön képviselőjénél
ARADON, Karolina-utca 8. sz. (saját ház)
 a fiók posta mellett.
 Elvállalok convertálásokat utólagos díj és költség megtérítés mellett.
 „Házak és földek adás-vétel közvetítése.”
 Ugyanitt megbízható üzletszerzők alkalmazást kaphatnak. 531
 Több aradi házat olcsón és előnyös fizetési módzatok mellett eladok.

Szilágyi Márton
 Arad legnagyobb és legolcsóbb 1290
óra-javító műhelye
 a színház oldala mellett, Vörösmarty-utca 3. szám.
 Raktáron mindennemű órák 3 évi jótállás mellett.

Kirakataink szives megtekintését kérjük.

Kirakataink szives megtekintését kérjük.	Női fürdő-öltönyök fürdő-kalapok és uszónadrágok.	Nyári idényre! Nyári takarók 1.20 frttól flanel, trico és pique-ből.	Keztyük cérna és selyemből. — Nagy raktár legfinomabb bőrkezttyűkből, 3 gombos és hosszú-száruak.	Kirakataink szives megtekintését kérjük.
	Angol zephir angol vászon, mosó delain és gyapju delainok, pompás mintázatban.	Különleges finom nyári kelmek gyönyörű poplinok, gázszerű sima és csíkos.	Harisnyák férfi, női és gyermekeknek. Oriási választék. — Olcsó árak.	
	Alkalmi vétel erős lenvászon, alsó lepedők, a hádsereg részére szállított minőség darabja 1 frt 60 kr. varrás nélkül.	Rosenblüh H. és Társa Arad.	Napernyők már most leszállított áron. 336	

Kirakataink szives megtekintését kerjük.

Nyári menetrend.

Hírvényes 1907. évi május hó 1-től.

Arad-Budapest.							
Állomások	Szv. I-III.	Gyv. I. II.	Szv. I-III.	Gyv. I. II.	Tvsz. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I. II.
Arad	5-08	8-18	11-25	4-16	4-51	9-09	9-09
Sofronya	5-08		11-41		5-08	9-09	
Kurtics	5-37	8-38	11-55	4-36	5-25	10-12	
Lökösháza	5-58		12-10		5-44	10-12	
Bánhid majör	5-58		12-16		5-51		
Országút	6-02				5-56		
Kétegyháza	6-10	9-00	12-26	4-59	6-06	10-40	
Kigyós	6-11	9-01	12-34	5-00	6-08	10-40	
Békés-Csaba	6-35	9-19	12-59	5-17	6-15	11-11	
Békés-Földvár	6-43	9-23	1-29	5-20	6-23	11-11	
Mezőberény	6-58		1-42	5-31	6-36	11-11	
Mezőberény	6-57		1-44	5-32	6-35	11-11	
Gyoma	7-07	9-42	1-54		6-44	12-11	
Gyoma	7-31	10-02	2-18	5-59	6-47	12-11	
Mezőtar	7-36	10-07	2-25	6-04	6-52	12-11	
Mezőtar	8-02	10-29	2-53	6-21	6-59	1-1	
Pusztá-Pó	8-03	10-30	3-05	6-25	6-53	1-1	
Pusztá-Pó	8-27		3-28		6-58	1-1	
Pusztá-Tenyő	8-39	10-52	3-42		7-10	1-1	
Szajol	8-52	11-00	3-56	6-55	7-13	1-1	
Szajol	9-10	11-12	4-13	7-07	7-15	1-1	
Szajol	9-17	11-19	4-24	7-21	7-29	1-1	
Szajol	9-44	11-35	4-46	7-45	7-53	1-1	
Ujszász	9-49	11-36	4-49	7-50	7-58	1-1	
Ujszász	10-08		5-05		8-17	1-1	
Tápió-Györgye	10-19		5-17	8-12	8-20	1-1	
Tápió-Szele	10-47		5-43	8-27	8-35	1-1	
Nagy-Káta	10-47		5-43	8-27	8-35	1-1	
Tápió-Szeceő	11-04		5-59	8-41	8-49	1-1	
Súly-Sáp	11-17		6-11	8-51	8-59	1-1	
Mende	11-31		6-25	9-05	9-13	1-1	
Gyömrő	11-39		6-33	9-13	9-21	1-1	
Maglód	11-46		6-40	9-20	9-28	1-1	
Rákcs	12-11		7-05	9-45	9-53	1-1	
Köbánya fel. p. u.	12-17		7-11	9-51	9-59	1-1	
Budapest k. p. u.	12-25	1-10	7-19	9-59	10-07	1-1	

Budapest-Arad.							
Állomások	Tv. sz.	Gyv. I. II.	Szv. I-III.	Gyv. I. II.	Szv. I-III.	Tvsz. I-III.	Gyv. I. II.
Budapest k.p.u.	nd.	7-25	8-00	8-00	12-20	10-40	9-09
Köbánya felső p. u.			8-10		12-30	10-40	
Rákcs		7-31	8-17	8-13	12-37	10-40	
Maglód			8-44		1-11	10-40	
Gyömrő			8-52		1-19	10-40	
Mende			9-00		1-30	10-40	
Súly-Sáp			9-11		1-48	10-40	
Tápió-Szeceő			9-21		2-05	10-40	
Nagy-Káta		8-30	9-41	8-04	2-32	10-40	
Tápió-Szele			9-58		2-52	10-40	
Tápió-Györgye			10-09		3-04	10-40	
Ujszász	ért.		8-59	10-24	3-21	10-40	
Ujszász	ért.		8-59	10-27	3-41	10-40	
Szajol	nd.	2-55	9-16	10-5	4-07	10-40	
Szajol	nd.	3-12	9-23	11-09	4-14	10-40	
Pusztá-Tenyő		3-12	9-36	11-25	4-13	10-40	
Pusztá-Pó		3-22		11-37	4-27	10-40	
Mezőtar	ért.	4-22	10-04	12-05	4-42	10-40	
Mezőtar	ért.	4-25	10-05	12-16	4-42	10-40	
Gyoma	ért.	5-13	10-28	12-33	5-02	10-40	
Gyoma	ért.	5-22	10-34	12-40	5-03	10-40	
Mezőberény		6-07	10-53	1-04	5-22	10-40	
Békés-Földvár	ért.	6-20		1-13	5-30	10-40	
Békés-Földvár	ért.	6-23		1-15	5-32	10-40	
Békés-Csaba	ért.	6-42	11-11	1-28	5-43	10-40	
Kigyós		7-09	11-13	2-05	5-53	10-40	
Kétegyháza		7-24		2-17	6-08	10-40	
Országút		7-43	11-30	2-29	6-16	10-40	
Bánhid majör		7-47	11-30	2-34	6-20	10-40	
Lökösháza		7-58			6-31	10-40	
Kurtics		8-03		2-51	6-36	10-40	
Lökösháza		8-13			6-46	10-40	
Sofronya		8-36	11-54	3-05	6-51	10-40	
Sofronya		8-51		3-15	6-56	10-40	
Arad	ért.	9-10	12-12	3-29	7-04	10-40	

Arad-Tövis.							
Állomások	Tvsz.	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Tvsz.	Gyv.
Arad	10-15	12-22	2-30	4-02	7-14	5-51	6-35
Glogovác	10-33		2-44	4-13		6-48	6-46
Mondorlak	10-43		2-53			6-58	6-56
Györök-Ménés	11-10		3-13	4-35		7-06	10-15
O-Paulis	11-19		3-20			7-16	11-18
Paulis	11-31		3-33	4-46		7-21	11-18
Baraczká	11-38		3-39	4-51		7-21	11-18
M. Radna (6.)	11-50	12-56	3-49	4-59	7-16	7-29	11-36
Milova-Odvos		12-57		5-09	7-16	7-34	11-36
Konop				5-40		7-54	12-32
Berzova				6-08	8-09	8-08	1-08
Soborsin		1-50		6-25	8-09	8-47	2-08
Zám		2-09		7-21	9-13	9-13	2-08
Mar.-Illye		2-32		8-27	9-47	9-47	2-08
Déva		2-56		8-41	10-27	10-27	2-08
Piski ... (6.)		3-07		9-20	10-41	10-41	2-08
Szászváros		3-32		9-55	10-55	10-55	2-08
Alvincs ... (6.)		4-01		10-30	11-01	12-04	2-08
Gy.-fehért. (6.)		4-16		10-35	11-06	12-11	2-08
Gy.-fehért. (6.)		4-27		10-46	11-17	12-24	2-08
Tövis ... (6.)		7-38		11-25	11-56	12-58	2-08

Tövis-Arad.							
Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Vv.	Vv.
Tövis ind.		3-55	8-55	2-00	8-16		
Gy.-fehért. (6.)		4-23	9-20	2-25	8-16		
Alvincs (6.)		4-41	11-36	2-30	8-16		
Szászváros (6.)		4-41	11-47	2-44	8-16		
Piski ... (6.)		4-41	12-05	2-48	8-16		
Déva		5-23	12-33	3-33	8-16		
M. Illye (6.)		6-15	1-05	4-12	10-16		
Zám		6-29	1-16	4-27	10-16		
Soborsin		7-43	2-09	5-45	10-16		
Berzova		8-15	2-37	6-12	1-15		
Konop		8-54	2-56	6-57	1-15		
Milova-Odvos		9-11	3-12	7-12	1-15		
M. Radna (6.)		9-22	3-23	7-21	1-15		
Baraczká		9-34	3-33	7-31	1-15		
Paulis		9-41	3-25	7-41	1-15		
O-Paulis		9-49	3-33	7-49	1-15		
Györök-Ménés		9-56	3-41	7-56	1-15		
Mondorlak		10-10	3-16	8-10	1-15		
Glogovác		10-35	4-23	8-35	1-15		
Arad		10-50	4-38	8-50	1-15		

Arad-Temesvár-Józsefváros.				
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Vv.
Urad	6-15	12-17	5-00	
Nj. Arad	6-25	12-28	5-21	
Vémeth-Ságh	6-42	12-44	5-47	
Vinga	6-55	12-58	6-11	
Orczyfalva	7-06	1-07	6-11	
Merczfalva	7-16	1-17	6-11	
Szt. András	7-27	1-28	7-01	
Temesvár-Jv.	7-43	1-45	7-01	

Temesvár-Józsefváros-Arad.			
Állomások	Vv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv.	8-25	2-10	9-28
Szt. András	8-49	2-28	9-51
Merczfalva	9-07	2-42	10-16
Orczyfalva	9-22	2-52	10-16
Vinga	9-45	3-03	10-16
Németh Ságh	10-03	3-16	10-16
Uj Arad	10-27	3-33	10-16
Arad	10-49	3-43	10-16

(Utánnyomás nem díjazatik.)

A posta, vallás- és közoktatásügyi miniszter nr által jóváhagyott

Aradvármegye

nagy falu

Térképe

4 KORONÁÉRT

VÁSZNORA HUZVA 7 KORONA,
VÁSZNORA HUZVA LÉCZEKEL ELIÁTVÁ 8 KORONÁÉRT

Kapható

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sűrűs megrendelést, mert ha a készlet elfogy, úgy többé nem lesz az ily poton áron beszerezhető.

108-144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára 10 korona volt, leszállított áron

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs vagy eszima** elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

586

Wolf János.

Kérném a cegre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt **férfiruhákat**, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsekerejny, löszerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, fémárukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 drb. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Üzlethelyiségem május hó 1-től ruhás Üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házban. Bátor-üzlet Arpad-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Ugyanott 2 szép jégsekerejny kapható. Kívánatra házhoz vagy vidékre is egy levelezőlap meghívásra rögtön megyek.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Magyar királyi Államvasutak áll. főnökség.

4985—1907. R. szám.

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó: székek, kép, kenőolaj, bor, pálinka, pezsgő, köszörűk stb. nyilvános árverezése Arad állomásunkon lévő feladási raktárban 1907. évi június hó 26-án délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. c. közönség ezennel meghívatik.

Az állomomásfőnök:

Homonnay.

829—1907. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a külvárosi utakra szükségelt rostált kavics fedanyag szállítása iránt folyó évi július hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: Köbméterenként 2 kor. 80 fillér. Szükséglet 1145 köbméter kavics szállítása s ezen fedőanyag-nak az uttestre történő beagyazása. Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen csak szóbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételét igazoló pénztári jegy mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeinek 1907. évi június hó 17-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k.

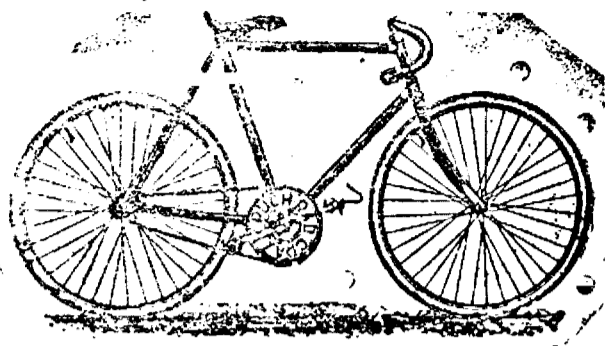
aljegyző.

Kalmár József

kerékpárraktára

486

Arad, Salacz-utca 2. szám.

Új és használt kerékpárok olcsó árért kedvező havi vagy heti részletekre kapható.

Nagy javító műhely.

13581—1907. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság pályázatot hirdet Tergovest községben egy 2 tantermes és két tanítói lakással ellátott iskola épület és a szükséges melléképületek felépítésére.

Kikiáltási ár 19261 kor. 42 fillér.

A zárt írásbeli versenyárgyalás Bálinczon a kinestári telepkezelőség hivatalos helyiségében folyó évi július hó 13. napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Ajánlattevő tartozik az ajánlott összeg 5%-al terhelt, vagy a megfelelő letéti nyugtával ellátott lepecsételt, bélyegjegyes s a kellő felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatot benyújtani; az ajánlatnak tartalmaznia kell ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy ő az árlejtési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Ajánlatok a bálinci m. kir. telepkezelőségnél 1907. évi július hó 13. napján délelőtt 10 óráig nyújthatók be, a hol a tervrajz, költségvetés és a feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Elkésett, utóajánlatok vagy táviratok nem fognak figyelembe vétetni.

Aradon, 1907. évi június hó 20-án.

1642

Magyar kir. Államjóságigazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Mesés szép lesz minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztalanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Ovakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessenék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

813

H AJ Ó S Á R P Á D gyógyszerárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Barger Gyula, gyógyszerészek áránál és Vojtek és Welcz drogeriájában.

Fogorvosi

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceget ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1572

fogorvos.

Köszén

elsőrendű vulkán-farkasvölgyi rostált pormentes 500 kg. vételnél házhoz szállítva pontosan kimérve a vevő zsákjaiba

100 kgként 3.20 koronáért

kapható: 15

Pollak Sándor

mikalakai tégl- és cserépgyárban, telefon 515.

Nagy tégl- és cserép-raktár.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztálanságok azonnal továbbíttatnak, ezáltal a szivattyu nem remlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közöseknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobb, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

n. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

APRÓ HIRDETESEK.

A kinek

ismeretség híján

bizastásra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterületet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindeneket vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KOZLÖNY“

kis hirdetései

rovatát használja.

Keresek

egy használt jó karban lévő erős női hajtó kocsit, egy és két lóra, megvételre. Popescu János jegyző, Magyarad. 1637

5 szobás lakás,

parkos nagy udvar
augusztus hó 1-re kiadó.
Évi bér 320 frt. Tökölly
Imre-utca 54. (volt Halász-utca.) 1514

Lampionok

20 fillértől, confetti és serpentin kapható Ingu sz I. és Fia könyvkereskedésében Aradon, Weitzer János-utca. Telefon 517. 361

Szép szőlőkert

Gyórokon a községben, legszebb kilátásos helyen, eladó. Motorvasut megállóhely. Értekezhetni Vojtek Alajosnál Aradon. 1615

Mérlegképes

könyvelő, ki a gépirást is bírja, állást keres. Cim: B. M. Flórián-utca 4. sz.

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

filc (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Egy jó karban lévő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy két szobás

kényelmes utcai lakás,
hozzátartozó mellék-
helyiségekkel együtt
Dezső-utca 1a. szám
alatt augusztus 1-ére
kiadó. Bővebbet ugyan-
ott, vagy Borona-utca
46. az üzletben.

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15. szám alatt.

Birtok parcellázás.

2000 magy. hold Somogy megyében,
vasut mentén, jó fekete talaj 40
holdtól feljebb, holdankint 250 frtért

eladó.

Fizetendő: azonnal 75 frt hold-
dankint, a hátralék 50 évre könnyű
törlesztéses kölcsön. — Bővebbet:
Oberländer Ferenc adás-
vételi irodájában Temesvár-József-
város, Kossuth Lajos-utca 23. Te-
lefon 745. 1650

Fischer Armin

szobafestő és mázoló

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázoló-

munkát,

azonkívül gipsz utánzatot és
szobakárpitozást a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelben vidéken is. 837

Telefon sz. 307. Telefon sz. 307.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon

raktárát. 1002

„Singer“ „Original Viktoria“,
Central Bobbin varrógépek csa-
— ládi használatra és ipari célokra. —„Puch“, „Helical-Premier“ és
„Préciosa“ kerékpárok jutányosan
jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

18213—1907.

Hirdetmény.

A magy. kir. vallás és közok-
tatásügyi minisztériumnak rende-
lete nyomán ezennel közhírré tesz-
szük, hogy az újonnan létesítendő
állami felsőbb leányiskola f. évi
szeptember hó 1-én, a jelenlegi
iskolai helyiségekben meg fog nyit-
tatni.

Minden növendék 80 korona
évi tandíjat, 10 korona beiratási
díjat, továbbá a könyvtárra és
nyomatványokra 5 koronát tar-
tozik fizetni.

A tandíj előleges negyedévi
részletekben is fizethető.

Arad, 1907. évi június hó 15-én.

A városi tanács.

Magyar királyi állami ménésparancsnokság Mezőhegyesen.

540. ikt. sgdt. szám.

Lóárverési hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésből az alább felsorolt
lóanyag folyó év július hó 24-én, esetleg folytatólag július hó
25-én árverés útján a helyszínen eladásra kerül és pedig:

42 darab 3 éves herélt

27 " 2 " "

5 " 4 " kanca

39 " 3 " "

7 " 2 " "

31 " anyakanca

18 " használati ló és

13 " 2 éven alóli herélt és kanca csikó.

Az árverés kezdete reggel 9 órakor lesz.

Az árverési feltételek a helyszínen fognak a közörségnek tudomására hozatni.

Mezőhegyes, 1907. június hó 22-én.

M. kir. állami ménésparancsnokság.

1649

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmez-
tetett holnap d. u.
5—6 óra közti talál-
kozhatom a Forray
utca Nad sdy-palotá-
ban levő Zinner
Vilmos mű órás
és ékszerész kirakata
előtt.

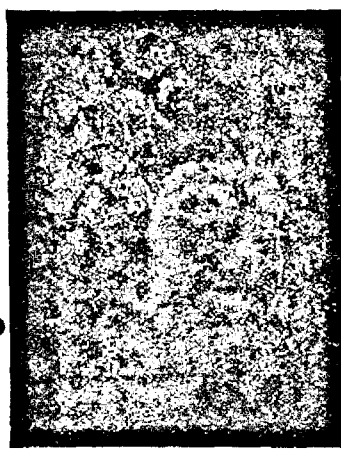
Férjhez mennék

azon urhoz, a ki ar-
rol biztosít, hogy a
kerika gyűrűt Zin-
ner Vilmos ék-
szerésznél veszi meg,
ahol jól és olcsón le-
het vásárolni.

351

Hálás leszek

azon nemesszívű
hölgynek ki, hogy a
hivatalból el ne kés-
sek megveszi azon
szép és olcsó zsebórá-
t, a melyet Zinner
Vilmos mű órás
Forray-utcai kirakata-
ba láttam.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen.
A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.